

DON BOSKO

april 2023

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Pošiljatelj Salved. o. o. Ljubljana

0

MLADI SALEZIJANCI

Bog daje milosti in pomoči,
če si le odprt in poslušen

MAJCNOV VIETNAM

Salezijansko bogastvo Vietnam

PRIČEVALKE VESELJA

Imela je žareč nasmeh
in prijazne besede

06 Mladi salezijanci
Bog daje milosti in pomoči,
če si le odprt in poslušen

04

Beseda
vrhovnega predstojnika
Bog je don Bosku dal veliko
srce, brez meja, kot obala morja.
Vsak dan slišim utrip tega srca.

10

Salezijanska mladina
Veliki izzivi, a globoka vera

24

Salezijanska družina
Dnevi duhovnosti
salezijanske družine

32

100–letnica posvetitve
cerkve Marije Pomočnice
Zgodovina svetišča
Marije Pomočnice na Rakovniku

14 Pota vzgoje

Materinska skrb
in otroška naivnost

16 Srečanja z Bogom

Svoboda ravnodušnosti
in odličnosti

22 Majcnov Vietnam

Salezijansko bogastvo Vietnama

26 Pričevalke veselja

Imela je žareč nasmeh
in prijazne besede

28 Fundacija Don Bosko

Hvala, ker ste z nami

30 Knjiga vzgaja

Mislimo, torej raziskujemo

34 Mladi na poti

iBuen Camino!

36 Novice

iz salezijanskega sveta

DON BOSKO // Salezijanski vestnik za don Boskove prijatelje in salezijansko družino je leta 1877 ustanovil sv. Janez Bosko
April 2023 št. 2 (630) // ISSN 2536-1651 (tiskana izdaja) // ISSN 2536-3875 (spletna izdaja) // Urednik Marko Suhoveršnik
Lektorica Jerneja Kovšca // Grafična zasnova in priprava za tisk **Bos&Graf** // Izdajatelj Salezijanski inšpektorat, Ljubljana
Foto na naslovnici Patricija Belak // Založba Salve d.o.o. Ljubljana // Naklada 9.200 izvodov // Don Bosko izide 4-krat letno //

Darove za vzdrževanje Don Boska in za druge namene lahko nakažete na račun **SI56 0205 8026 2282 413** // Sklic **SI00 105**
Namen **Don Bosko** // Naslov **Fundacija Don Bosko, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana** // Don Bosko je brezplačen //

Naslov uredništva **Don Bosko, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana** ☎ **059 339 100** @ **donbosko.revija@sdb.si** 🌐 **www.donbosko.si**

Pot v smer večnosti

Dragi prijatelji, pišem vam iz neke cerkve, ki je v salezijanski družini vse bolj poznana; zelo pomenljiva pa je za nas, hčere Marije Pomočnice. To je svetišče svete Marije Dominike Mazzarello v Morneseju, stoji pa tik ob njeni rojstni hiši in domu za duhovne vaje. Ura se bliža poldnevu, ko bo zvon v zvoniku zaigral melodijo lurške pesmi. V svetišču vlada tihota, ki jo občasno prekinjajo zvoki odpiranja vrat, koraki obiskovalcev in škripanje klopi.

Gledam podobo nad glavnim oltarjem. Na levi Marija Pomočnica, v eni roki drži žezlo, v drugi Jezusa. Obdana je z vencem iz dvanajstih zvezd; le-te ne obkrožajo njene glave, ampak jo objemajo kar vso. Marija stoji ali, bolje, potuje na oblaku, ki ga podpira šest angelov. V desni polovici tega prizora pa vidim sveto Marijo Dominiko Mazzarello. Kleči na oblaku, ki ga ravno tako podpirajo trije angeli. Eden od njih drži v roki kadilnico. Marija Pomočnica in sveta Marija Dominika se bližata druga drugi, vsaka sporoča nekaj posebnega. Marija Dominika dviguje roke proti Mariji in Jezusu in zdi se, da govori: »Če bi vaju moje sestre videle tako, kot vaju gledam jaz ...« Marija Pomočnica pa v odgovor: »Pridi, draga nevesta in prijateljica mojega Sina, dobrodošla v večnem veselju!« Ob strmenju v podobo se zavem, da se poti, po katerih se gibata osebi, križata nad tabernakljem in da sta usmerjeni navzgor. Ko se Marija sklanja, da bi sprejela romarico v svoj objem, je že namenjena proti Soncu, Očetu in Stvarniku. Marija se sklanja k svetnici, sklanja se k nam, k salezijanski družini; sklanja se nad človeštvom, ga rešuje, mu ponuja roko pomoči, mu kaže smer. V svoje roke sprejema to, kar smo in kar želimo postati.

Tako ljuba mi je ta podoba. Vsakokrat, ko mi je podarjena milost, da sem pred njo, začutim to nebeško gibanje in se zavem, da smo vanj vključeni tudi mi, ki sedimo v cerkveni ladji. Od tu, kjer smo, gre naša pot v smer večnosti, kjer nas bo sprejela Marija in nas peljala k Bogu. Marija, vsi mi, ki se tolikokrat počutimo majhni, trpeči, izgubljeni, imamo zatočišče pri tebi. Prosim te, tudi danes poživljaj našo vero, utrjaj naše upanje, prebujaj v nas ljubezen!

Foto: FMA Mornese

s. MOJCA ŠIMENC FMA
inšpektorica sester salezijank

Bog je don Bosku dal veliko srce, brez m Vsak dan slišim utrip

ÁNGEL F. ARTIME SDB
vrhovni predstojnik
salezijancev

Njemu je ime Alberto. Za mlado mamico ne vem imena. On živi v Peruju. Ona živi v Hyderabadu (Indija). Kar združuje ti dve zgodbi, dve življenji, je to, da sem ju srečal med animacijskima obiskoma, Alberta v Peruju in mlado mamico naslednji teden v Indiji. Kar ju povezuje, je dragocena zlata nit Božjega božanja skozi sprejem, ki jima ga je don Bosko namenil v eni od svojih hiš. Salezijansko srce je spremenilo njuni življenji in ju rešilo iz revščine in morda smrti, na katero sta bila obsojena. In lahko rečem, da gre sad Gospodove velike noči tudi skozi človeška dejanja, ki zdravijo in odrešujejo. To sta ti dve zgodbi.

HVALEŽEN MOŽ

Pred tedni sem obiskal Huancay v Peruju. Tam sem obhajal sveto evharistijo z več kot 680 mladimi iz salezijanskega

mladinskega gibanja perujske inšpektorije, skupaj z nekaj sto ljudmi iz tega mesta, na nadmorski višini 3200 metrov v visokih perujskih gorah. Sporočili so mi, da me hoče pozdraviti neki bivši salezijanski gojenec. Da je prišel, je potreboval pet ur, za vrnitev pa še pet ur.

»Zelo bom vesel, da ga spoznam in se mu zahvalim za njegovo lepo gesto,« sem odgovoril.

Tisti mož je malo pred začetkom evharistije pristopil k meni in mi dejal, da je zelo vesel, da me lahko pozdravi. »Ime mi je Alberto in želel sem na to pot, da bi se don Bosku osebno zahvalil, ker so mi salezijanci rešili življenje.«

Zahvalil sem se mu in ga vprašal, zakaj mi to pripoveduje. Nadaljeval je s svojim pričevanjem in vsaka njegova beseda mi je vedno bolj segla v srce. Povedal mi je, da je bil naporen mladenič: salezijanec, ki so ga sprejeli v enega od

Foto: ANS

eja, kot obala morja. tega srca.

domov za težavne otroke, je delal veliko težav. Dodal je, da bi imeli na desetine razlogov, da se ga znebijo, ker »sem bil ubogi hudič in sem od sveta in življenja pričakoval le slabo, vendar so bili zelo potrpežljivi z mano.«

Nadaljeval je: »Uspelo mi je odkriti pot. Nadaljeval sem s študijem in kljub mojemu uporju so mi od časa do časa dali nove priložnosti. Danes sem družinski človek, imam lepo hčerko in sem socialni vzgojitelj. Če ne bi bilo tega, kar so salezijanci storili zame, bi bilo moje življenje zelo drugačno, morda bi ga bilo že konec.«

Ostal sem brez besed in zelo ganjen. Rekel sem mu, da sem mu zelo hvaležen za njegovo gesto, besede in pot ter da je njegovo pričevanje o življenju najlepše zadoščanje za salezijansko srce.

Naredil je diskretno potezo in pokazal na salezijanca, ki je bil prisoten. Bil je eden njegovih vzgojiteljev in eden tistih, ki so bili z njim zelo potrpežljivi. Salezijanec je nasmejan pristopil in mislim da z velikim veseljem v srcu potrdil, da je bilo tako. Skupaj smo bili tudi na kosilu, nato pa se je Alberto vrnil k svoji družini.

SREČNA MAMA

Pet dni po tem srečanju sem bil v južni Indiji, v državi Hyderabad. Med številnimi pozdravi in dejavnostmi so mi nekega popoldneva najavili obisk. Bila je mlada mamica s svojim šestmesečnim otrokom, ki me je pričakala v sprejemnici salezijanske hiše. Hotela me je pozdraviti.

Dojenčica je bila lepa in ker se ni prav nič bala, se nisem mogel upreti, da je ne bi dvignil in jo tudi blagoslovil. Naredili smo nekaj fotografij za spomin, kot si je želela mlada mamica.

Drugih besed ni bilo, a zgodba je boleča in lepa hkrati. Ta mlada mamica je bila nekoč »odvržen« otrok, ki je živel sam na ulici. Njegovo usodo si je lahko predstavljati.

Toda nekega dne jo je po previdnosti dobrega Gospoda našel salezijanec, ki je sprejemal otroke z ulice v indijski zvezni državi Hyderabad. Bila je ena izmed deklet, ki je skupaj z drugimi pri njem našla zavetje. Skupaj z vzgojitelji-cami so moji bratje salezijanci poskrbeli, da je bilo poskrbljeno za najnujnejše. Tako je ta deklica, pobrana z ulice, lahko znova zacvetela, si ustvarila življenjsko pot, ki jo je pripeljala do tega, da je danes žena in mati in, kar je zame neprecenljivo, učiteljica v veliki salezijanski šoli, v kateri smo se v tistem trenutku nahajali.

Nisem mogel, da ne bi pomislil, koliko je v salezijanskem svetu še takšnih življenj, rešenih obupa in tesnobe, koliko mojih dobrih bratov in sester salezijanske družine vsak dan poklekne, da »umijejo noge« malim in velikim Jezusom na naših ulicah.

To je ključ do tega, koliko življenj se lahko spremeni na bolje.

Vsem želim blagoslovljene velikonočne praznike. In tistim, ki se čutijo daleč od te gotovosti vere, želim vse najboljše z veliko prisrčnosti.

Kako v teh dveh dejstvih ne bi videli »Božje roke«, ki nas doseže po dobrem, ki ga lahko naredimo? In da vsi, kjer koli na svetu, v katerem koli življenjskem in poklicnem položaju verjamemo v človečnost in v dostojanstvo vsakega človeka ter še naprej gradimo boljši svet.

To pišem, ker je tudi dobro novico treba poznati. Slabe novice se širijo same ali pa najdejo zainteresirane ljudi.

Ti dve zgodbi iz resničnega življenja, zame tako blizu v času, enkrat in tisočkrat potrjujeta, koliko dobrega skušamo narediti skupaj.

Bog daje milosti in pomoči, če si le odprt in poslušen

Pripravil
MARKO SUHOVERŠNIK SDB

Mladi salezijanec **Tomaž Stojc** se je rodil leta 1995 in prihaja iz župnije Homec. Salezijanski noviciat je opravil v Pinerolu (Italija). Prve redovne zaobljube je izpovedal leta 2018.

Kot mlad salezijanec si v polnem zamahu vzgojne prakse v Domu Janeza Boska v Želimljem. Kako bi ocenil to izkušnjo v smislu salezijanskega poslanstva in formacije?

Najprej sem Bogu zelo hvaležen, da me je poslal v Želimlje, kjer sem preživel štiri gimnazijska leta, sedaj pa jih preživljam kot salezijanec vzgojitelj že tri leta. Po vseh treh letih vidim, da je izkušnja dobra. S salezijanskega poslanstva vidim izkušnjo stalne navzočnosti, ki je včasih kar težka in naporna. Z dijaki sem 24 ur na dan. Z jutranjo mislijo jih pospremim v nov dan, sprejemem vesele ali žalostne po končanem pouku, preživimo skupaj odmore in učne ure ter jih še zvečer pokrižam za lahko noč. Zelo salezijansko je biti z njimi, jim biti na razpolago ter se zanje truditi. Z vidika moje formacije so me mladi veliko naučili in me občasno vrgli iz cone udobja. Pomagali so mi izoblikovati osebnost, odprli nove poglede na svet, Cerkev ali življenje.

Ti pri tem pomagajo izkušnje bivanja v Domu Janeza Boska v času tvojega srednješolskega izobraževanja? Kako je bilo takrat?

Pri delu kot vzgojitelj mi veliko pomaga moja izkušnja iz dijaških let. Ko že poznaš ritem in delo neke ustanove, je

vse skupaj lažje. Lahko se posvetiš poslanstvu ustanove in ne toliko navajanju na ritem. Velikokrat se ozrem nazaj, izhajam iz svojih problemov, ki jih je bilo kar nekaj v šoli in na osebni ravni, da lahko pomagam mladim.

Od moje mature je že osem let in lahko rečem, da se v teh letih Želimlje glede poslanstva niso spremenile. Spremenil se je urnik, dodale dejavnosti in zaposlilo nekaj novih oseb.

Zelo rad se spominjam dijaških let, ki niso bila lahka, a sem z borbo in vztrajnostjo prišel do konca, ker sem vedel, zakaj sem v Želimljah. V Želimljah sem vztrajal zato, ker sem čutil domačnost in sem bil lahko jaz.

Kako si se zavedel Božjega klica in sprejel poslanstvo, ki ti ga je namenil Gospod?

Ko me kdo vpraša glede klica, rečem, da nisem nikoli padel s konja kot sv. Pavel ali da bi doživel kakšno večje razodetje. Vse je šlo z roko v roki. Življenj v dijaškem domu in moje delo z ministranti mi je vsak dan dajalo potrditev v tem delu z mladimi. In ko sem se vprašal, kaj bi rad počel, je odgovor biti z mladimi, jih spremljati, vzgajati ... In sem sprejel ta klic in obenem tudi poslanstvo. S poslanstvom pa pridejo odgovornosti, skrbi, strahovi, oblikovanje in brušenje karakterja ... A Bog daje milosti in pomoči, če si le odprt in poslušen.

Foto: Dom Janeza Boska Želimlje

Čas in razvoj nas vedno bolj potiskata v sobivanje in sprejemanje različnosti, ki je sicer vedno na preizkušnji. Kakšne so tvoje izkušnje sprejemanja drugih kultur, načinov življenja in dela?

Glede tega bi rekel, da sem zelo zapeč-karski Slovenec in da sem največji korak glede drugih kultur, načinov življenja in dela naredil v času noviciata, ki sem ga opravil v Italiji. Po enem letu bivanja v Italiji sem spoznal, da te druga kultura, način bivanja in jezik bogatijo. Pri vsem povedanem pa priznam, da bom moral v tej smeri narediti še kakšen korak.

Da si to, kar si, je prispevalo tudi domače okolje in družinska vzgoja. Kako bi opisal družino in okolje, iz katerega izhajaš?

Vesel in hvaležen sem za okolje, v katerem sem rasel in odraščal. Odraščal sem v tradicionalni verni družini z mamo in očetom ter dvema mlajšima sestrama. Da sem danes to, kar sem, gre velika zahvala staršem, starim star-

šem in sestrama, ki so mi vedno stali ob strani in me podpirali. Razmere, v katerih sem odraščal, niso bile lahke: bolezni in druge preizkušnje so posledično tudi vplivale na moj karakter in odnose. Tega se zavedam in izročam v roke Boga, da to sprejemem in da s tem trgujem na tržnici življenja, ko srečujem mlade in druge ljudi.

Kot vzgojitelj pa večinoma črпам in zakladnice vzgoje staršev in starih staršev, ker so me vzgajali za življenje.

Na poti duhovnega poklica si stopil na pot salezijanca brata. Za mnoge (še danes) nerazumljiva odločitev. Kako komentiraš to pot in kako odgovarjaš dvomljivcem?

Glede na svoje sposobnosti in talente sem se po koncu noviciata odločil za salezijanca brata. V noviciatu sta bila dva salezijanca brata, ki sta mi bila svetel zgled in sta dajala res lepo pričevanje. Bila sta resnično z nami in nas na poseben način vzgajala za praktično redovno življenje. In prav to je imel v

Zaradi družinskega duha in značilne dinamičnosti našega poslanstva je apostolski prispevek mladih salezijancev posebno dragocen. Bliže so novim rodovom, zmožni so poživljati in navduševati in so dovzetni za nove rešitve.

Konstitucije družbe svetega Frančiška Saleškega 46

Salezijanec brat prinaša na vsa vzgojna in pastoralna področja svoji laiškosti lastno vrednoto, po kateri, blizu mladim in stvarnosti dela, na svojski način pričuje za Božje kraljestvo v svetu.

Konstitucije družbe svetega Frančiška Saleškega 45

mislih don Bosko, ko je ustanavljal redovno družbo salezijancev: vidik vzgoje v duhovnem in praktičnem smislu. Nekateri, ja, niso bili veseli moje odločitve in so to tudi na glas izrazili ali pa še izražajo. Na vse te besede in vzdihe: »Kako bi bil dober duhovnik« ne dam prav veliko. V tem poklicu, salezijanca brata, sem vesel in prav v treh letih bivanja ter dela v Želimljah vidim, da sem se prav odločil.

Če se vrneva v Želimlje: živiš in delaš med mladimi. Kako jih doživljaš, kaj si misliš o njih in kaj te pri njih navdušuje?

Mlade doživljam zelo odkrite in povedali bodo, ko jim kaj ne bo pisano na kožo. Nekatero doživljam zelo energične, polne idej, da mi včasih zmanjka zamisli, kako in kam usmeriti to njihovo energijo. Nekatero pa doživljam zelo pasivne, ko že pri petnajstih ne vedo, kaj bi sami s sabo in jih je težko motivirati za katerokoli delo.

Mladi so mladi in v vsej tej mladostniški razposajenosti potrebujejo meje, ki pa morajo biti obarvane s kančkom ljubezni. In ko to spoznajo, lahko z njimi delaš, jih spremljaš in ti zaupajo včasih bolj kot staršem.

Najbolj me navdušuje njihov napredek v socialnem, duhovnem in razumskem stanju. Ko vidim, da želijo iz sebe nekaj narediti in da spoznajo, da niso zaman na tem svetu in da se znajo boriti.

Kot vsi si tudi sam na poti.

V salezijanskem oblikovanju zaključuješ začetno formacijo in nadaljuješ s trajno. Kako bi opisal pot salezijanskega oblikovanja, študija in kaj vse te še čaka na tej poti?

Na poti salezijanskega oblikovanja sem dobil zelo veliko. Vsako obdobje je prineslo različne preizkušnje, ki sem jih premagal z duhovnim voditeljem, in veliko lepega. Preko vseh teh let so me oblikovali sobratje po skupnostih; mladi, ki sem jih srečeval, in študij teologije. Z letošnjim letom sem zaključil študij teologije, ki mi ni prinesel le stopnjo izobrazbe, ampak predvsem vedenje, kako v življenje ljudi prinesiti Boga.

Pred menoj je še zadnja stopnja formacije za salezijance brate, ki jo moram opraviti v Barceloni, v Španiji. Tam bom preživel dve leti v poglobljanju lika salezijanca brata, drugačne revščine mladih in življenja v skupnosti.

Foto: osebni arhiv

GOREČ NA POTI

Vera v poklicanosti

Salezijanski zgodovinski arhiv, inšpektorija južna Argentina

Pri dvajsetih letih je kot kandidat vstopil v salezijansko formacijsko hišo v Bernalu v Buenos Airesu. Tam so mu zaupali skrb za mladega duhovnika, ki je zbolel za tuberkulozo. Z boleznijo se je okužil tudi Artemij.

Leta 1902 so ga poslali v bolnišnico sv. Jožefa v Viedmi. Tam ga je spremljal

salezijanski duhovnik in zdravnik Evazij Garrone. Skupaj z njim je prosil Marijo Pomočnico za milost ozdravljenja z obljubo, da bo vse svoje življenje posvetil skrbi za bolnike. Bil je uslišan.

Veliki izzivi, a globoka vera

BLAŽKA MERKAC
pokrajinska koordinatorka
salezijancev sotrudnikov

Pogovarjala sem se s salezijancem Simonom z Bližnjega vzhoda. Njegovo delo in delo celotne salezijanske družine je oteženo že zaradi vojne v Siriji, sedaj pa jim še večji izziv predstavlja uničujoči potres, ki se je zgodil v Siriji in Turčiji. Intervju je nastal pred potresom.

Simon, si delegat za mladinsko pastoralo na Bližnjem vzhodu, kjer imaš tudi druge dolžnosti in naloge. Preden spregovorimo o tvojem delu, ki vključuje salezijansko mladino, ali se lahko, prosim, malo predstaviš?

Pozdravljeni vsi, moje ime je Simon Zakerian. Sem salezijanski duhovnik, sirske narodnosti in Armenec; star sem 45 let. Salezijanec sem od leta 2002, duhovnik pa od leta 2010. Prihajam iz armenske družine iz Qamishlyja (severna Sirija). V družini nas je bilo vsega skupaj 10. Poleg mojih staršev imam še enega brata in šest sester.

Vse foto: osebni arhiv

Kako dolgo si že delegat za mlade in katere so tvoje glavne naloge?

Že 11 let sem delegat za salezijansko mladino za Bližnji vzhod. Sedaj pa sem trenutno že 5 let v Libanonu, kjer imamo lep misijon z libanonskimi ter sirskimi in iraškimi begunci. Veliko časa namenimo našim animatorjem in prostovoljcem, formaciji in pa oratorijskim dejavnostim. Moja glavna naloga je, da sem vsem vedno na razpolago. Vsakemu mlademu, ki pride v našo ustanovo, na naše programe, želim biti blizu. Tako kot don Bosko, vedno za vsakega ubogega. Pri nas je veliko mla-

dih beguncev, ki so zaradi vojne in drugih težav prišli v našo državo. Njim poskušam dati tisto, kar je svojim fantom dal don Bosko – upanje za prihodnost.

Katere programe organizirate med letom za svoje mlade? Kdo prihaja na vaše programe?

V naši inšpektoriji, v kateri so Egipt, Sveta dežela, Sirija, Libanon, je veliko programov, ki potekajo v različnih skupinah in ustanovah. Programi se tako odvijajo v naših šolah, nato v oratorijih, mladinskih centrih, župnijah. Povsod želimo ohranjati redna srečanja, ki mlade spremljajo v njihovem življenju na vseh njihovih ravneh, v vseh situacijah in v njihovi celotni razsežnosti. V vseh državah, v mestih in krajih, kjer smo salezijanci prisotni, imamo srečanja salezijanske mladine. Za naše srednješolce organiziramo poklicna srečanja, delovne tabore. Veliko pozornosti namenjamo tudi duhovnim vajam in sami formaciji animatorjev. Ne moremo pa se izogniti tudi pomembnemu delu z begunci. Tako imamo programe prilagojene in organizirane tudi tako, da

vanje vključimo vse. Želimo si, da bi bil na naših programih, v naših strukturah, centrih vsak otrok in vsak mlad človek dobrodošel in bi vedel, da je sprejet, ljubljen.

Kateri so po tvojem mnenju največji izzivi pri delu z mladimi pri vas danes?

Na Bližnjem vzhodu je glavni izziv, da mladih ne pustimo, da bi jih premagala strah in vojna. Želimo jim pomagati, da bi odkrivali lepoto življenja in imeli upanje za boljši jutri. Velik izziv je strah pred nejasno prihodnostjo zaradi nenehnih vojn v naših državah, poleg tega pa tudi gospodarstvo, občutek varnosti. Vse to dogajanje v naših državah je s sabo prineslo veliko izseljevanja, priseljevanja, ki nas vedno znova sili v prilagajanje.

Vem, da organizirate srečanja za salezijansko mladino na Bližnjem vzhodu. Pred leti sem imela to možnost, da sem se tega srečanja, ki je potekalo ravno v Bejrutu, tudi udeležila. Ali ga lahko na kratko opišeš?

Mladi so ...

... naš razlog, da smo salezijanci, so sedanost in prihodnost Cerkev in družbe in jih imamo zelo radi!

IME

Simon Zakerian

DRŽAVA

Sirija, zdaj Libanon

MESTO

Bejrut

ŽUPNIJA

Don Bosko

NAJLJUBŠI DAN

V TEDNU
nedelja

NAJLJUBŠI

LETNI ČAS
poletje

NAJLJUBŠA KNJIGA

Sveto pismo

NAJLJUBŠI OKUS

SLADOLEDA
mint in limona

NAJLJUBŠI

SVETNIK
don Bosko

NAJLJUBŠI CITAT
IZ SVETEGA PISMA

»Veselite se v
Gospodu zmeraj;
ponavljam vam,
veselite se.«
(Flp 4,4)

Da, organizirali smo in tudi še bomo srečanja za mlade iz celotne inšpektorije. Na ta poletni program pride okoli 120 mladih in mladostnikov. Z njimi živimo sedem dni salezijanskega življenja: skupne molitve, pričevanja, svete maše, delo v skupinah, igre, ples, izlet. Gre za močno izkušnjo mladostne razigranosti in globoke vere. Mladi so željni teh srečanj in zato jim želimo to tudi omogočiti.

Simon, hvala za tvoj čas. Kaj bi za konec rad povedal za salezijansko mladino v Sloveniji?

Hvala vam za to priložnost. Vsej slaezijanski mladini v Sloveniji pa sporočam: »Pogum, bodite sol, ki daje okus življenju in odnosom med nami, nikoli se ne bojte nikogar in nobene situacije, tudi če vse mine, ostane samo to, da resnično ljubite! Pogum!«

LENI SOKOL

BRUNO FERRERO sdb
Ilustracija Fabrizio Zubani

Veliki kralj je v dar prejel dva sokolja mladiča in ju hitro izročil sokolarskemu mojstru, da bi ju izuril za jago. Po nekaj mesecih je mojster kralju poročal, da je eden od dveh sokolov odlično izurjen.

»Kaj pa drugi?« je vprašal kralj.

»Žal mi je, gospod, toda drugi sokol se obnaša nenavadno: morda je zbolel za redko boleznijo, ki je ne moremo odkriti in pozdraviti. Nihče ga ne more premakniti z veje drevesa, na katero je sedel prvi dan. Vsak dan se eden od sokolarjev povzpne na drevo, da mu prinese hrano.

Kralj je poklical veterinarje, zdravilce in strokovnjake vseh vrst, vendar nihče ni mogel pripraviti sokola, da bi poletel. Nalogo je zaupal članom dvora, generalom in najmodrejšim svetovalcem, a nihče ni mogel sokola premakniti z veje.

Z okna svojih soban je vladar podnevi in ponoči opazoval sokola na drevesu, s katerega se ni premaknil.

Nekega dne je izdal odlok, v katerem je svoje podložnike prosil za pomoč pri reševanju te težave.

Naslednje jutro, ko je kralj na široko odprl okno, je na svoje začudenje zagledal sokola, kako odlično leta med drevesi na vrtu.

»Pripeljite mi tega, ki je storil ta čudež,« je ukazal. Kmalu zatem so ga seznanili z mladim kmetom.

»Ti si sokola pripravil do letenja? Kako ti je to uspelo? Si slučajno čarovnik?« ga je z zanimanjem vprašal kralj. Mladenič mu je prestrašeno in navdušeno razložil:

»Ni bilo težko, vaša milost. Vejo sem preprosto odžagal. Tako je sokol spoznal, da ima krila, in začel leteti.«

Včasih Bog dovoli,
da kdo odreže vejo, ki
se je vztrajno oklepamo.
Tako spoznamo,
da imamo krila.

Materinska skrb in otroška naivnost

GAŠPER OTRIN SDB
ravnatelj Doma
Janeza Boska Želimlje

Odhodi in prihodi
še posebno
pridejo do izraza v
puberteti, ko morajo
biti starši ob otroku,
ga spremljati, biti
odločni in takti.

Volk in sedem kozličkov je ena izmed bolj poznanih pravljic bratov Grimm. V njej so glavni liki živali: volk, mama koza in njenih sedem kozličkov. Mama redno odhaja v gozd in kozličke pušča same ter jih svari pred volkom. Medtem ko mame ni, volku uspe s prevaro priti v hišo in pojesti vse kozličke, razen enega, ki se skriva v stensko uro. Ko mama pride domov, najde le najmlajšega kozlička, ki ji pove, kaj se je zgodilo. Skupaj najdeta spečega volka, iz njegovega trebuha rešita kozličke ter volkov trebuh napolnita s težkimi kamni. Ko se volk prebudi, gre ženjen do studenca. Nagne se, da bi pil, a ga teža kamnov pahne v vodo, kjer utone.

BREZ MAME NE GRE

Mama koza je dobro poskrbela, da je svoje otroke kozličke opremila z vsem potrebnim, da bodo lahko preživeli, ko bo ona na delu. Povedala jim je, česa naj se pazijo in kako naj se zaščitijo. Kozlički lepo prikazujejo odvisnost od mame in lastno krhkost, saj nujno potrebujejo nekoga, da jih vodi in usmerja, predvsem pa, da jih zaščiti. Tukaj lahko vidimo, kako pomembno je, da mama skrbi za otroka, je nežna in predana. Otrok mora občutiti, da je hoten in želen, vreden ljubezni in brezpogojne pozornosti svoje matere. Prav ta odnos in občutja v njem so tista, ki ga bodo spremljala celo življenje. Njun odnos bo postal model pri iskanju in vzpostavljanju vseh ostalih odnosov. Človek si vedno želi brezpogojne sprejetosti, da je razumljen, da nekdo čuti z njim, da se zanj zanima in

se vanj poglobi. Če takega odnosa ni bilo, se v otroku pojavi občutek sramu in ponižanja, ki ga lahko spremlja celo življenje. Kaj lahko se pojavi strah pred ljudmi zaradi prepričanja, da ga ne marajo, da se bo ob njih osramotil, zato bo boječ ali tudi aroganten, ciničen, sarkastičen in bo odbijal druge od sebe. V njem bo strah pred tem, da bi bil zavržen, osramočen ali zavržen.

ODHODI STARŠEV IN OTROK

Zgodba prinaša več zanimivih vidikov. Med drugim nam govori o ločitvi oz. odhodih. Ni se zgodilo ponesreči, da se kozliček skriva prav v uro, kar pomeni, da je prišel čas, da se odcepi od svoje matere in od tu ni poti nazaj. Pravzaprav je ena od glavnih nalog matere, da otroka pripravi na odhod od doma, da ga ne priklepa nase. Dejstvo je, da starši redno odhajajo od doma na delo in drugam in puščajo otroke same oziroma jih zaupajo drugim: učiteljem, trenerjem, sorodnikom, vzgojiteljem ... Vprašamo se lahko, kakšni so ti odhodi staršev in kakšni bodo kasneje odhodi otroka od doma. Jasno je, da mora biti prve mesece mati stalno ob otroku, da ga nahrani, pomiri in skrbno potolaži. Če matere ni ob otroku, ta lahko vse življenje čuti, da ni vreden ljubezni. Zelo pomembni so prvi odhodi matere in otroka, pa čeprav samo v sosednji prostor. Otrok bo hotel vedeti, kako se mama odziva na njegov odhod: mu bo dovolila, da odide; ga bo čakala, ko pride nazaj; kakšna čutenja bodo ob odhodu; ga bo morda zavirala, omejevala, bo jezna, neodzivna ali

ga bo celo kaznovala. Vse to oblikuje v otroku navezanost na mamo, kar se bo pokazalo pri njegovem odhodu v vrtec in šolo. Ga bo mama ob tem spremljala in spodbujala, ali pa omejevala in bo pretirano skrbna ter zaradi otrokove odsotnosti nervozna? Odhodi in prihodi še posebno pridejo do izraza v puberteti, ko morajo biti starši ob otroku, ga spremljati, biti odločni in taktični. Se bodo s pubertetnikom prepirali, ga poniževali, pretirano omejevali, celo sramotili? Vloga matere je tudi tukaj bistvena: ali bo znala mladostniku stati ob strani, ga bo razumela, čutila z njim in ga spodbujala? Otrok, ki bo ob materi začutil, da lahko gre, da je slišan in podprt, se bo kasneje v življenju lažje vračal k njej, tudi v času stiske, ker je ona tista, ki ga najgloblje razume in čuti.

ZLO IN MATERINSKA MOČ

V zgodbi volk pretenta kozličke, čeprav so ti upoštevali vsa materina navodila, niso pa poznali zlobnosti in pretkanosti volka, niso imeli življenjskih izkušenj, da bi prepoznali očitno prevaro. Simbolno je to ponazorjeno z volkom, ki niti ni oseba, je nekdo ali nekaj, ki pred-

stavlja vse zlo človekovega zunanega in notranjega sveta. Od tod izhaja pomembna resnica: zlo je, obstaja in slej ko prej se mora človek soočiti s tem. Volk se predstavi kozličkom kot njihova mama, rekli bi, da se zlo predstavi pod krinko dobrega, kar je taktika, ki jo Satan zvesto uporablja. Mar ni bilo tudi jabolko v Edenskem vrtu mikavno na pogled in vredno poželenja (1 Mz 3,6)? Otrok je tako soočen z vsem slabim; tistim, ki prihaja iz njegove okolice, pa tudi od staršev in drugih pomembnih oseb v njegovem življenju.

Zadnje sporočilo, ki ga razberemo iz zaključka zgodbe, pa jasno prikazuje materinsko moč. Čeprav je volk požrl kozličke, jih mati išče v upanju, da jih zaradi svoje požrešnosti ni prežvečil, ampak cele pogoltnil in jih bo lahko rešila. In tako je v naravi matere: vedno išče svojega otroka in ga je pripravljena rešiti. Namesto da bi obsedela v žalosti, je v srcu zbrala svojo moč in naredila odločno potezo: rešila je svoje otroke pred nevarnostjo »pokvarjenega« sveta. Mama je tista, ki ljubi do konca. Četudi je otrok že odšel od nje, je del njenega srca vedno z njim.

Mama je tista,
ki ljubi do konca.
Četudi je otrok že
odšel od nje, je del
njenega srca vedno
z njim.

Foto: splet

Svoboda ravnodušnosti in odličnosti

KLEMEN BALAŽIČ SDB
delegat za poklicno animacijo

V mislih imam eno zanimivejših intuicij zadnjih 25 ali 30 let izpod peresa moralnega teologa patra Servaisa-Theodorja Pinckaersa OP, ki je napisal odlično knjigo z naslovom *Viri krščanske etike*. V njej razlikuje dve tipologiji svobode: »svoboda indiferentnosti« in »svoboda par excellence« (svoboda odličnosti), in na tem razlikovanju utemelji svojo misel.

SVOBODA RAVNODUŠNOSTI

Kaj je »svoboda indiferentnosti«, svoboda ravnodušnosti? Je pogled na svobodo, ki zaznamuje večino modernega sveta; je svoboda, ki skrbi za neko ravnotežje med »da« in »ne«; je svoboda, ki temelji na odsotnosti notranje ali zunanje prisile; je prevlada individualne odločitve. Svoboden sem toliko, kolikor

sem se zmožen odločiti, kaj bom postal in kaj bom naredil. V tem pogledu je zakon-predpis vedno problem oz. vsiljevanje; v najboljšem pogledu je neke vrste sprejemanje »nujnega zla«, kot so to na primer prometni predpisi. V tem pogledu poskušam omejitve odstraniti.

SVOBODA ODLIČNOSTI

Druga tipologija svobode je tista, ki jo najdemo v Svetem pismu in veliki katoliški tradiciji. Kaj je torej »svoboda par excellence«? Je pot oblikovanja notranjega hrepenenja, da bi dosegli dobro, ki je mogoče, a je na začetku pogosto težko, zahtevna veliko vaje in odpovedi ter šele kasneje postane lažje in spontano.

Naj razložim s primerom. Predstavljam si, da si igralec golfa. Najslabša stvar,

Pri svobodi odličnosti zakoni in predpisi ne predstavljajo sovražnika, temveč so pogoj za svobodo. Pravila, ki jih ponotranjimo v življenju, me naredijo svobodnega.

Foto: splet

MAJ

Za brezdomce, da ne bi pozabili na Božjo ljubezen kljub preizkušnjam ter bi našli človeško razumevanje.

JUNIJ

Za novomašnike, da bi jih vedno navdihovala ljubezen Jezusa Dobrega pastirja.

JULIJ

Za vse mlade prostovoljce, da bi v počitniških mesecih darovali svoje mladostne moči vsem, ki jih potrebujejo.

SALEZIJANSKI MOLITVENI NAMEN

ki jo lahko narediš, ko učiš začetnika golfa, je, da mu rečeš: »Glej, tukaj imaš palico, vzemi jo in zamahni, kakor hočeš, le bodi to, kar si. Pomembno je, da se čutiš svobodnega.« Nek igralec golfa je pripovedoval svojo izkušnjo. »Več let sem bil sam član golf kluba, igral sem zelo slabo. Zato sem kmalu obupal zaradi lastne frustracije. Ko pa sem bil star okrog 45 let, me je k igri povabil prijatelj, tam me je videl igrati nek profesionalni igralec. Ko je profesionallec videl moj zamah, mi je ponudil inštrukcije. Pristal sem na ponudbo in nekega dne me je odpeljal na igrišče ter mi potisnil v roko palico. Ko sem zamahnil, se je prijel za glavo in že njegov izraz na obrazu mi je jasno govoril: 'Ojoj, le kje naj začnem z njim?' Nato pa mi je dal dva nasveta: pozabi vse, kar si do sedaj vedel o golfu. Pod desno nogo pa mi je podstavil tri žogice za golf, da bi jo stabiliziral. Razložil mi je, da sem prej delal napako, ko sem se zazibal v stran, zato je bil moj udarec zelo nestabilen. Rekel mi je: 'Obrni svoje rame in si predstavljal, da si natakar in mi moraš podati svoje kozarce.' Ko sem to naredil, je dejal: 'Ni dovolj. Še obrni, še!' Vse me je bolelo, zato se

hotel odnehati. Nadaljeval je: 'Hočem, da še bolj obrneš ramo, to je pravilen položaj' in mi pravilno držo pokazal. S tema dvema popravkoma – stabilizirano nogo in popolnim obratom rame – sem začel prav udarjati žogico. Nato mi je dejal: 'Za danes naj bo dovolj.' Tedaj sem spontano odvrnil: 'Ne, ne, daj mi še več nasvetov, prosim!' Kar se je v tistem trenutku zgodilo, je bilo prav to: mož mi je predal zakone–predpise, ki so disciplinirali mojo psiho in telo, in tako sem lahko dosegel nekaj, kar sem že prej hotel doseči. Povsem smiselno je bilo, da sem po tej izkušnji hotel še več predpisov, in ne manj.« Pri svobodi odličnosti zakoni in predpisi ne predstavljajo sovražnika, temveč so pogoj za svobodo. Pravila, ki jih ponotranjimo v življenju, me naredijo svobodnega. Preden postanem resnično svoboden, potrebujem veliko discipline in garanja. Svoboda je posledica vzgojene in kultivirane vesti, ne pa anarhije in neurejenega življenja. Svoboda lahko dosežemo samo, če smo krepotni in sprejmemo in ponotranjimo mnoge zakonitosti, ki se jih na tem svetu ne moremo izogniti. Razvajeni in leni ljudje nikoli ne dosežejo svobode.

Svoboda je posledica vzgojene in kultivirane vesti, ne pa anarhije in neurejenega življenja.

Razum, vera in ljubeznivost

ÁNGEL F. ARTIME SDB
vrhovni predstojnik
salezijancev

Prevod
ANDREJ BALIGAČ SDB

Ves sistem sloni
na razumu, veri in
ljubeznivosti.

V svoji knjižici z naslovom *Preventivni sistem v vzgoji mladih*, ki jo je napisal in prvič objavil avgusta leta 1877, don Bosko opredeli temelje oziroma stebre svoje vzgojne dejavnosti. V njej pravi: »Ves sistem sloni na razumu, veri in ljubeznivosti.«¹ **Razum** v skladu s pristnim krščanskim humanizmom poudarja pomen človekovega dostojanstva, vesti, narave, kulture, dela in družbenega življenja. Gre za spekter vrednot, ki so nepogrešljive za človekovo družinsko, javno in politično življenje. Don Boskova vzgojno-izobraževalna dejavnost temelji na antropološki viziji človeka kot razumnega bitja, ki je sposobno razmišljati, spoznavati in kritično analizirati resničnost, pa tudi sanjati, uporabljati domišljijo, ustvarjati in iskati motivacije za smiselno življenje.

Vera. Ta steber pričuje o tem, da je don Boskov končni cilj vzgojnega dela z mladimi njihovo odrešenje. To potrjuje tudi njegovo geslo, na Gospoda naslovljeno geslo *Da mihi animas*. »Navpična« vsepresežnost, ki motivira vse njegovo vzgojno delovanje, je povezana s krščansko držo sprejemanja, vzgoje, poučevanja in usmerjanja mladih, ki so v težavah. Zaradi religioznega čuta in hrepenenja po vsepresežnem vsak človek išče končni smisel svojega življenja, ki je Bog. V tem iskanju preseže samega sebe v Bogu.

Don Bosko z antropološkega vidika dojema človeka kot »srce«, ki je sposobno ljubiti in ljubezen sprejemati, se razdajati in služiti drugim ter živeti z njimi v solidarnosti, bratstvu, dobroti in življenjskem veselju. Tako presega čisti racionalizem ali spiritualizem. Svoje vzgojno delovanje utemeljuje in osredinja na spoznanju, da je mlad človek, takšen kot je, sposoben razvijati svoje darove in sposobnosti ter se tako človeško uresničiti.²

Ljubeznivost je nepogrešljiva lastnost vzgojitelja, ki mora pri uresničevanju svojega vzgojnega poslanstva biti vedno navzoč in popolnoma predan svojim gojencem, pripravljen tudi na žrtve. Tudi današnji mladi potrebujejo vzgojni pristop, ki upošteva njihove potrebe po samostojnosti, sodelovanju, pristnosti in odgovornosti. Tak pristop, ki mladega človeka obravnava kot subjekt in ne objekt, mu omogoča, da postane sooblikovalec lastne rasti in usode. Le tako bo lahko v nenehno se spreminjajočem, pluralnem, negotovem in zapletenem svetu našel pravi pomen svojega življenja in vzdrževal ustvarjalni odnos z Bogom kot tvorcem njegove zgodovine.

Zato sta v sodobni razdrobljeni in razdvojeni družbi verska vzgoja in krščansko uvajanje mladih nepogrešljiva, ker jih po oznanilu Božje besede vodita k osebnemu srečanju s Kristusom kot

Foto: Zavod Marianum Veržej

Dobrim Pastirja, ki rešuje, osvobaja, preobraža in osmišlja življenje mladostnikov. Takšno vzgojo pa omogoča samo sklenitev »vzgojnega dogovora«, ki temelji na medsebojnem zaupanju in »ljubeznivosti«. Pod tem izrazom razumemo dejavno navzočnost vzgojitelja v življenju mladostnika. Ta navzočnost kot del vzgojiteljevega poklica zahteva od njega predanost in trud ter prilagajanje svojih obveznosti potrebam gojenca. Le tako lahko z njim vzpostavi pristen in vzgojno učinkovit odnos. Vzgojiteljevo ljubeznivo spremljanje gojenca za don Boska pomeni tudi vodenje z lastnim zgledom, preseganje vnaprej načrtovanih pedagoških shem in prilagajanje gojenčevim potrebam.

POMEN VZGOJITELJEVE NAVZOČNOSTI V VZGOJNEM PROCESU

Najboljši način za doseg vzgojnih ciljev je, da vzgojitelj z mladimi deli njihove radosti, stiske, razočaranja in upanje z »asistenco«. Na voljo jim je, kadar koli potrebujejo njegovo pomoč. Tako spremljanje mladih lahko imenujemo

»zakrament navzočnosti«. Ta vzajemnost se v vzgojnem procesu razodeva kot domačnost, spontanost, zaupanje in naklonjenost, ki se poraja med neformalnim druženjem v igri, športnih, umetniških, dramskih, glasbenih in drugih dejavnostih.

Biti vedno z mladimi odpravlja občutek brezimnosti in množičnosti. Vzgojitelj ceni vsakega posebej, mu velikodušno izkazuje pozornost in potreben čas za dialog, krepi zaupanje in rast. Vzgojiteljevo upoštevanje svojstvenega izražanja vsakega gojenca poraja v njem nalezljivo veselje. To predpostavlja empatijo, spoštovanje, pozornost in nesebično ljubezen, ki so pravo nasprotje hladnih, mehanskih in povsem funkcionalnih odnosov, ki nimajo nič skupnega s pristnim prijateljstvom in dialogom.

»Preventivni sistem« je umetnost pozitivne vzgoje, pri kateri vzgojitelj verjame v mlade in jim zaupa. »Ceni to, kar je všeč mladim«, jih spremlja in je razumevajoč do njihovih pomanjklivosti. Tako ustvarja »vzgojno okolje«, ki je odprto za živahno delovanje vsa-

Ljubeznivost je nepogrešljiva lastnost vzgojitelja, ki mora biti pri uresničevanju svojega vzgojnega poslanstva vedno navzoč in popolnoma predan svojim gojencem, pripravljen tudi na žrtve.

Foto: Gimnazija Želimlje

V naši družbi, ki sledi neštetim življenjskim zgledom s »tekočimi« oziroma »utekočinjenimi« vrednotami, mora salezijanska vzgoja ohraniti svoj vzgojni pristop s krščansko antropologijo in teologijo.

kega posameznika. Don Bosko v občudovanja vrednem končnem povzetku izraža upanje, da bo vzgojitelj premagal brezoblično sivino mladih in postal posrednik, znamenje in nosilec Božje ljubezni.³

»DOBRI KRISTJANI IN POŠTENI DRŽAVLJANI«

Don Boskov cilj je bil vzgajati »poštene državljanke in dobre kristjane«. Gre za »teoretično-praktično vizijo vzgojnih ciljev«⁴, ki je danes enako aktualna kot v don Boskovem času. Takšna vzgoja »preprečuje zlo z zaupanjem v dobro, ki je v srcu vsakega mladega človeka, razvija svoje potenciale z vztrajnostjo in potrpežljivostjo in gradi osebno identiteto vsakega posameznika. Taka vzgoja oblikuje solidarne ljudi, dejavne in odgovorne državljanke, odprte za življenjske in verske vrednote, sposobne živeti smiselno, veselo, odgovorno in kompetentno. [...] Don Bosko je zasnoval in izvajal lastno vzgojno delo za doseganje starih in novih ciljev, saj je mlade vodil k temu, da bi sprejeli in v sebi oblikovali zvestobo večni krščanski novosti in sposobnost, da se vključijo v družbo,

osvobojeno najtežjih omejitev *ancien régime*, usmerjeno v nova spoznanja.«⁵ V naši družbi, ki sledi neštetim življenjskim zgledom s »tekočimi« oziroma »utekočinjenimi« vrednotami, mora salezijanska vzgoja ohraniti svoj vzgojni pristop s krščansko antropologijo in teologijo. Le tako bo lahko vzgojila državljanke, ki se zavedajo svoje družbene, poklicne in politične odgovornosti, si prizadevajo za pravičnost, skupno dobro, mir in trajnostno ekologijo ter so občutljivi za potrebe na rob odrinjenih in pomoči potrebnih – takrat in tam, kjer se v življenju znajdejo. Tako bodo lahko »dobri kristjani in pošteni državljanke«.

¹ J. BOSKO, Preventivni sistem, 249.

² Glej M. PERESSON, Educar con el corazón de Don Bosco, Librería Salesiana, Bogotá 2010, str. 379-380.

³ Glej Konstitucije družbe svetega Frančiška Saleškega, čl. 2.

⁴ P. BRAIDO, Prevenire non reprimere. Il sistema educativo di Don Bosco LAS, Rim, 1999, str. 229.

⁵ L. RICCHIARDI, »Honrados ciudadanos y buenos cristianos«: Dimensión política de la pedagogía de Don Bosco, v: Congreso Nacional de Pedagogía de Don Bosco: reflexiones, experiencias y desafíos, Abya-Yala, Quito, 2013, str. 218.

Živa podoba Marije Pomočnice

Don Boska je prevzela misel na podobo Marije Pomočnice, ki naj bi okrasila turinsko svetišče in vabila ljudi k češčenju. To podobo je leta 1868 naslikal Tommaso Lorenzone. Don Bosko si je v vsej svoji hvaležnosti že sam zamislil načrt, kaj vse bi morala ta slika vsebovati. Najprej je slikarju poskušal dopovedati, kar želi videti na tej podobi: Marija Pomočnica med angeli, okrog nje apostoli, preroki, device, spoznavalci; spodaj pa ljudstva z različnih strani sveta, ki vzdigujejo roke k njej in jo prosijo pomoči. Slikar ga je pustil govoriti, vendar potem ga je vprašal, kam naj bi dal to ogromno podobo. Don Bosku je bilo jasno, da jo želi imeti v novi cerkvi. A slikar ga je pregovarjal, da bi za takšno podobo potreboval kar cel trg Castello. Don Bosko se je potem opredelil, naj okrog Marije z Jezuškom naslika samo apostole in evangeliste, ki jo zrejo; ob vznožju pa mesto Turin in njihov oratorij z valdoškim svetiščem. Slikar je vzel v najem največji salon in začel z delom, ki je trajalo tri leta. Zgoraj je naslikal nebo in Božje oko, od katerega se spustijo žarki nebeške luči skupaj z golobom – podobo Svetega Duha, ki se ustavijo nad Marijino glavo. Marija je postavljena nad oblake, med družbo angelov, ki ji prepevajo hvalnice. Na svoji glavi nosi kraljevski diadem z zvezdami, ki jo proglašajo za kraljico nebes in zemlje. V desnici drži žezlo, ki predstavlja nebeško moč, ki ji jo je dal Bog. V levici pa drži otroka Jezusa z odprtimi rokami, ki podarja svojo mi-

lost in usmiljenje tistemu, ki se zateka k Njemu.

Obraz Marije Pomočnice je naslikal z izrednim materinskim in nežnim izrazom. Neki oratorijski duhovnik je pripovedoval, da je nekoč stopil v atelje, da bi videl sliko. Lorenzone je stal na lestvi in dajal zadnje poteze Marijinemu obrazu. Ni se obrnil zaradi ropota, ki ga je naredil ob vstopu. Delal je naprej. Kmalu potem je stopil z lestve in začel opazovati podobo. Nenadoma se je zavedel njegove navzočnosti, ga prijel za roko in ga popeljal tja, kjer je bilo najbolj svetlo: »Poglejte, kako je lepa!« je dejal. »To ni moje delo, o ne. Ne slikam jaz. Neka druga roka vodi mojo. Povejte don Bosku, da bo podoba prelepa.« Bil je nadvse navdušen in spet prijel za svoje delo. Ko so podobo prinesli v svetišče in jo postavili na pripravljeno mesto, je Lorenzone padel na kolena in se zjokal kakor otrok.

S. IVICA OBLAK FMA

Ta podoba Marije Pomočnice v Turinu še danes z vsem žarom nagovarja mnoge častilce Marije Pomočnice, ki se z globoko vero in zaupanjem zatekajo pod njeno varstvo.

Foto: Arhiv Valdocco

Salezijansko bogastvo Vietnamu

MARKO SUHOVERŠNIK SDB
delegat za družbeno
obveščanje

Salezijanski Vietnam danes

salezijanci skupaj
359

duhovniki
215

bratje
55

diakoni
7

v formaciji
82

Salezijance slovenske in vietnamske salezijanske inšpektorije po don Bosku in karizmi najbolj konkretno povezuje Božji služabnik Andrej Majcen (1904–1999), ki je kot salezijanski misijonar deloval na Kitajskem, v Hong Kongu, na Tajvanu in osnoval temelje salezijanskega poslanstva v Vietnamu. Po vrnitvi v Slovenijo je ohranjal tesne stike z vietnamskimi salezijanci in nekdanjimi gojenci. Stiki so se na novo poglobili v postopku njegovega priznanja za svetništvo, ki sedaj že poteka na ravni Vatikana.

Imel sem čast, da sem smel spremljati inšpektorja Marka Košnika, ki je od 19. do 30. marca 2023 obiskal Vietnam iz dveh temeljnih razlogov: spoznati kraje, kjer je danes tako rodovitno salezijansko drevo zasadil Božji služabnik Andrej Majcen, ob tem poživiti njegovega duha in moč njegove priprošnje ter poglobiti sedanje salezijanske vezi med inšpektorijama, saj so med drugim tudi iz Vietnamu prišli mladi salezijanski misijonarji v Slovenijo.

PO MAJCNNOVIH POTEH

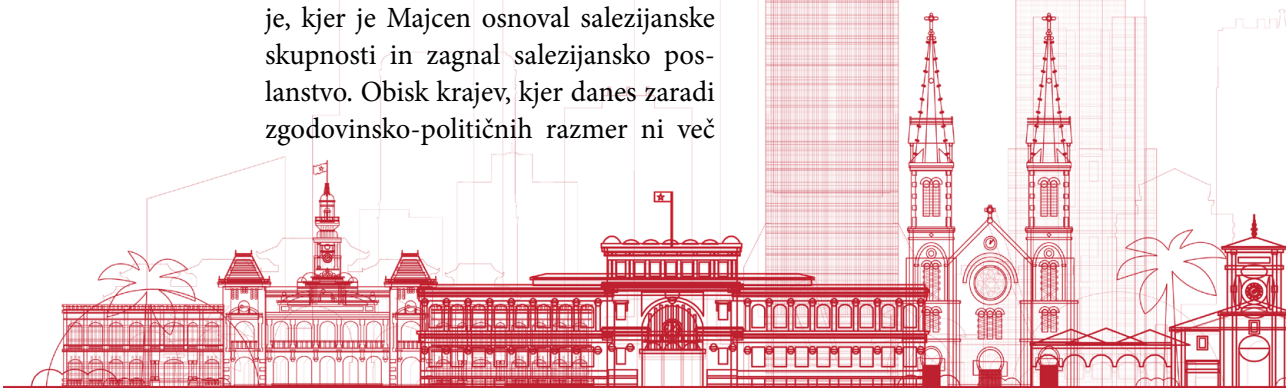
V prvem delu obiska sva spoznala kraje, kjer je Majcen osnoval salezijanske skupnosti in zagnal salezijansko poslanstvo. Obisk krajev, kjer danes zaradi zgodovinsko-političnih razmer ni več

sledu o salezijanskem delu, je skrbno pripravil nekdanji Majcnov gojenec ter nekdanji salezijanski inšpektor Janez Krstnik Nguyen Van Them, obiskom pa se je pridružil tudi gospod Van Vong iz skupine sirot, ki jih je Andrej Majcen pripeljal iz severnega v južni Vietnam.

V Ho Chi Minh Cityju smo obiskali Thu Duc, kjer sedaj stoji šola za vzgojo političnih kadrov vietnamske komunistične partije, in Go Vap, kjer je tehnična univerza z več kot 10.000 študenti. V tamkajšnji spominski sobi so presemetljivo lepo predstavljeni zgodovinski začetki z Don Boskovim zavodom, ki ga je ustanovil prav Andrej Majcen. Na mestu nekdanjega noviciata Tam Hai sedaj stoji velika avtomobilska tovarna.

Potovanje nas je vodila na sever čez podeželski kraj Tram Hanh blizu Da Lata, kjer je Majcen našel mesto za sirote s severa in osnoval salezijanski noviciat, vse do glavnega mesta Hanoi. Andrej Majcen je namreč prav tu leta 1952 s prevzemom sirotišnice sv. Terezije začel salezijansko poslanstvo v Vietnamu.

Ob krajih prvih vietnamskih salezijanskih navzočnosti sva spoznavala tudi sedanje salezijansko poslanstvo. V Ho

Andrej Majcen v Vietnamu

1952–1954
v Hanoju vodi
sirotišnico
sv. Terezije

1956
odpre aspirantat
v Thu Ducu (Sajgon)

1958
postane predstojnik
salezijanske
delegature Vietnam

1959
imenovan za
magistra novincev

1962
ravnatelj in
magister novincev
v Tram Hanhu

1970
ravnatelj v Go Vapu

1972
ravnatelj
v Thu Ducu

1975
magister novincev
v Tam Haiju

1976
kot zadnjega
tujega misijonarja
ga izženejo iz
Vietnama

Chi Minhu sva obiskala salezijanski teologat in skupnost v Ben Catu. V Da Latu sva pozdravila mlade vietnamske salezijance, ki tam študirajo filozofijo, ter salezijansko hišo za srečanja s salezijanskim muzejem v K'Longu. V salezijanski skupnosti Van Phuc v Hanoju pa nas je pričakal ravnatelj Quoc Tuan Thran, inšpektorialni delegat za delegaturo Severni Vietnam. Salezijanec prihaja iz zadnje generacije, ko jih je kot novince uvajal v salezijansko življenje Božji služabnik Andrej Majcen.

CVETOČE SALEZIJANSKO DELO

V drugem delu pa sta naju po obiskih nekaterih pomenljivih salezijanskih ustanov vodila inšpektorjev vikar Kim Khanah Nguyen in sobrat Frančišek Ky. V kraju Duc Huy salezijanci vodijo župnijo in dijaški dom ter sodelujejo v lokalni šoli. Od tu prihajata tudi vietnamska salezijanska misijonarja v Sloveniji, Jožef in Vinko, zato smo obiskali tudi njune družine. Sledil je obisk

formacijskih skupnosti prednoviciata v Cau Bongu in noviciata v Ba Thonu. Salezijanci v Socialistični republiki Vietnam kljub političnemu sistemu vodijo štiri poklicne šole, ki jih država sicer ne podpira, a jih potrebuje. Ogledali smo si največjo v kraju Phuoc Loc.

V času obiska sva imela veliko priložnosti za srečevanja, izmenjave informacij in pogovorov z vietnamskimi salezijanci o poslanstvu, načinu in metodah dela ter možnostih sodelovanja.

HVALEŽNOST IN VESELJE

Ves čas obiska sva bila deležna izrednega gostoljubja inšpektorialne hiše in sobratov, s katerimi sta se srečevala. Najstarejši so obujali spomine in potrjevali svetost Andreja Majcna ter se zahvaljevali, da ga je Slovenija poslala v Vietnam, mlajši sobratje pa so izražali veselje nad obiskom, saj je inšpektor Marko Košnik eden redkih tujih predstojnikov, ki je obiskal državo, iz katere izjaha več kot 100 salezijanskih misijonarjev, ki danes bogatijo mnoge inšpektorije salezijanske družbe.

Dnevi duhovnosti salezijanske družine

Pripravil
VILMOS SVARC SDB
delegat za salezijansko
družino

Od 12. do 15. januarja 2023 so v Turinu potekali vsakoletni Dnevi duhovnosti salezijanske družine. Tu je dom vseh vej salezijanske družine, tu smo vsi doma. Naša Mati Marija Pomočnica nas sprejema pod svoj plašč in v svoje srce, kakor je nekoč don Boska, prve salezijance in gojence oratorija, ko je salezijanska družina šele nastajala. Od tu se širi njena ljubezen po vsem svetu in se izraža v preventivnem vzgojnem sistemu, v katerem vzgajamo otroke in mlade.

V štirih dneh smo se veliko pogovarjali o položaju laikov znotraj salezijanske družine in o vezilu za leto 2023. Slovenska delegacija je imela letos čast, da smo v soboto popoldne predstavili delovanje Oratorija, sodelovanje laikov v župnijah ter vsakdanje sodelovanje med zaposlenimi in sestrami hčerami Marije Pomočnice. Ta področja smo predstavljali Andraž Krnc, Ema Kregar in Nik Gorišek. Salezijanec brat Vili Svarc ter s. Irena Novak in s. Simona Komar pa so pomagali pri sprotnem prevajanju. V soboto zvečer smo sodelovali pri veselem večeru, kjer smo zapeli pesem bl. Antona Martina Slomška *En hribček bom kupil*.

Dnevi duhovnosti salezijanske družine so se zaključili v nedeljo s sveto mašo. Poleg celotnega dogodka mi bo v spominu ostalo spoznavanje novih ljudi in navezovanje prijateljskih stikov z novinci iz Hrvaške.

— NIK GORIŠEK

Ni v tednu toliko dni in tudi v letu toliko tednov, da bi se dalo opisati vse, kar smo doživeli v štirih dnevih duhovnosti salezijanske družine. Ne gre za hvaljenje, kaj vse smo doživeli, ampak za to, da je vsak udeleženec v Valdocco prinesel svojo zgodbo, svojo salezijansko zgodovino, čut, da vsi pripadamo don Bosku, in da zaradi ljubezni do Jezusa, Marije in Cerkve želimo slediti njemu v duhu našega ustanovitelja.

Točno tam, kjer se je vse začelo, ugotoviš, da nisi edini na tem svetu, ki poznaš don Boska in salezijansko družino in šele tam se zaveš, kako malo veš. Po teh dnevih duhovnosti salezijanske družine ne moreš ostati ravnodušen. Vsak korak ali opeka govori o naši veliki salezijanski družini. Tu spoznaš živo občestvo salezijanske duhovnosti, kako vsi črpamo iz don Boska, pa naj bodo to salezijanci, salezijanke ali laiki.

— VILMOS SVARC SDB

Dnevi so potekali s prepletanjem skupne molitve, s predavanji, z življenjskimi pričevanji, z okroglo mizo, različnimi delavnicami, zanimivimi pogovori po skupinah, druženji pri obrokih, med odmori ... Res bogat teden, ki ga s tem kratkim poročilom ne bom zmogla opisati. Kot vsako leto se na tem srečanju pogloblja *Vežilo*, ki ima letos naslov »Kot kvas v današnji človeški družini. Laična razsežnost don Boskove družine.« Prav zaradi te teme so letos še bolj prišli do izraza in do besede laiki in s slovenske strani mladi sodelavci naših ustanov. Naši mladi so odlično izvedli delavnico, v kateri so predstavili svoj dragocen doprinos v pastoralni. Vse navzoče so prepričali o bogastvu in potrebnosti sodelovanja med mladimi, med SDB ter FMA. Začutili smo tudi prednost malega naroda, ki pripomore, da se med seboj bolj poznamo. Kot salezijanska družina v Sloveniji imamo več skupnih pastoralnih projektov za otroke in mlade.

Osebnostno sem se v tej slovenski ekipi zelo lepo počutila, saj sem med nami čutila vesel utrip don Boskovega srca – sproščenost in zavzeto sodelovanje. Pa še to, vsakemu članu salezijanske družine privoščim, da bi vsaj enkrat doživel tako bogate dneve duhovnosti in pristnega, nepozabnega vzdušja.

— S. SIMONA KOMAR FMA

Foto: Arhiv SD

Na pot v Turin sem odšel poln pričakovanj in navdušenja. Ko sem po šestih letih zopet prišel v Valdocco, sem takoj začutil don Boskov duh, ki prebiva v stavbah in ljudeh. To, da smo se tam zbrali praktično z vsega sveta in številnih vej salezijanske družine, pa je ta duh le še okrepilo. Vsak od udeležencev živi salezijansko življenje na svoj način in v drugačnem okolju, zato smo si lahko med seboj podelili različne izkušnje, ko smo skupaj premišljevali tudi ob letošnjem vezilu vrhovnega predstojnika. Vesel sem, da so nas vsi tako lepo sprejeli in prisluhnili našemu pričevanju o delu s salezijanci in sestrami FMA. Ne pretiram, če rečem, da se je moral vrhovni predstojnik v soboto vsaj 200-krat slikati z zbranimi ob kipu sv. Janeza Boska, pa je še vedno ostal nasmejan in odprt za vse, ki so prišli k njemu.

Poleg vsega omenjenega pa kot organist ne morem prezreti skupnih molitev in bogoslužij v baziliki Marije Pomočnice, ki so jih z mogočnimi orglami in trobentami obogatili tamkajšnji glasbeniki in pevci. Čeprav je bila večina programa v italijanščini in je bilo zato na trenutke težje razumeti, sem hvaležen za teh nekaj dni, ki smo jih preživeli ob don Bosku in Mariji Pomočnici. Upam, da me pot čim prej spet popelje v Turin.

— ANDRAŽ KRNC

Ali kvas služi svojemu namenu, če čaka na polici, dokler se ne pokvari? Seveda ne. Kvas se mora premešati v druge sestavine, takrat se aktivira in prekvasi celoto. Ta kvas smo v svetu kristjani. Ali čakamo na varnem, dokler se ne pokvarimo? Ali smo v svetu, da ga prekvasimo, da je ta lepši, boljši, »bolj okusnejši«?

V vlogo kvasa pa smo poklicani tako laiki kot posvečeni. Skupaj hodimo po tej poti kot Jezusovi učenci in prijatelji, med seboj kot bratje in sestre. Skupaj. To razmišljanje je z menoj, odkar smo bili na Dnevih salezijanske duhovnosti, in spreminja moj pogled na vsakdanje življenje.

— EMA KREGAR

Slovenijo smo zastopali Andraž Krnc, Nik Gorišek, Ema Kregar ter Vilmos Svarc SDB, s. Irena Novak FMA in s. Simona Komar FMA.

V različnosti zbranih narodov smo se počutili kot pomemben del velike salezijanske družine.

Med nami je ves čas dejavno sodeloval tudi vrhovni predstojnik Ángel Fernández Artime.

Imela je žareč nasmeh in prijazne besede

S. MILENA DERLINK FMA

Sestra Angela se je rodila v Gorici. Doma so govorili slovensko, v šoli nemško, ker je bila takrat Gorica del Avstro-Ogrske, znala pa je tudi italijansko, saj je odraščala ob ljudeh, ki so govorili ta jezik. Bila je zelo inteligentna. Imela je dober spomin in močno voljo. Ko ji je umrla mama, jo je vzela v Ljubljano teta redovnica. Tam je končala šolo. Ko pa se je vrnila v Gorico, je ta že pripadala Italiji. Tu je doštudirala in postala učiteljica. Imela je bogato znanje mnogih jezikov. Poleg slovenščine je odlično govorila tudi nemško, italijansko, hrvaško, srbsko, francosko, angleško in latinsko. Nekaj let je poučevala v državni šoli, kje so jo občudovali tako učenci kot učitelji. Imela je toliko lepih darov. Poleg znanja in inteligentnosti je znala tudi na simpatičen način komunicirati z drugimi. Bog pa je v njej zbudil tudi željo, da bi postala misijonarka v daljnih deželah.

Ne vemo, kako se je srečala s sestrami hčerami Marije Pomočnice, ki so od leta 1926 delovale pri salezijancih v Gorici.

Tako je s 23-imi leti začela z redovno vzgojo v Arignano – Turinu. Takoj je postala učiteljica številnim postulantinjam. Nadaljevala je z noviciatom v Casanovi, ki je v tistem času sprejel okrog 100 novink iz različnih držav, ki so želele biti misijonarke. Novinke, ki jih je s. Angela poučevala, niso občudovale le njene inteligentnosti, ampak jim je dajala tudi zgled doslednosti in

S. Angela Medvešek FMA

uravnovešenosti. Vedno je bila vedra, optimistična in je rada sodelovala pri skupnih pobudah. Predvsem pa je bila zelo velikodušna in se je rada ponudila za kakršno koli pomoč. Večkrat je s pelom ribala lonce, da so ji roke krvavele, vendar ni odnehala. S preprostostjo je vztrajala tudi v razvedrilu pri raznih igrar, ki ji niso bile všeč.

Po zaobljubah so jo najprej poslali v Genovo, kjer naj bi počakala na odhod v misijone, toda to čakanje je trajalo tri leta. V tem času je študirala za učiteljico književnosti in telesne vzgoje, obenem pa poučevala in bila asistentinja v oratoriju. Gojenke so občudovale njeno delavnost, vedrino, usposobljenost in to, da je vedno s spoštovanjem poslušala kogar koli, sama pa je le malo govorila.

Poleti 1934 je končno prišel čas njene ga odhoda v misijone. Odpotovala je v Venezuelo. Takoj ko je izvedela za področje svojega misijona, je svojemu bogatemu naboru znanja jezikov dodala

S. ANGELA MEDVEŠEK

ROJENA

10. 2. 1905

Gorica

PRVE ZAUBLJUBE

6. 8. 1931

Casanova Turin

VEČNE ZAUBLJUBE

5. 8. 1937

Los Teques,

Venezuela

UMRLA

9. 7. 1970

Genova, Italija

še učenje španščine. Njeno slovo je bilo boleče, predvsem za gojenke oratorija in šole, kjer je poučevala. Zdi se, da je v kakšni pustila seme želje, da bi ji sledila v redovnem poklicu. Z bolečino v srcu pa se je poslovila tudi od svojih domačih, predvsem od očeta.

Na ladji se je z njo veliko družilo neko dekle, ki se je pogovarjala z njo o duhovnih stvareh. S. Angela jo je tako navdušila, da se je to dekle že po nekaj mesecih pridružilo sestram, da bi postala kakor s. Angela. Ob prihodu v Venezuelo je bila določena za hišo v Meridi. Sestre so komaj pred šestimi leti odprle prvi dve hiši v Venezueli. Naslednje leto so bile že štiri hiše skupaj z noviciatom. V Meridi je s. Angela našla osnovno šolo, vzgajališče za deklice, sestre pa so imele tudi razne tečaje in oratorij. Čeprav to ni bilo pravo misijonsko področje, je najbolj trpela zaradi vročega podnebja in pogostih potresnih sunkov, ki so značilni za to področje. Sester je bilo malo, dela pa vedno veliko. S. Angela se je vrgla na delo s svojo prirojeno velikodušnostjo. Pri tem jo je podpirala močna volja, podprta z molitvijo in z veliko željo, da bi naredila kaj dobrega. Toda njen organizem tega ni dolgo zdržal. Tudi hrana ji ni odgovarjala, zato je zelo oslabela. Toda ko je razmišljala, da bi prosila vrhovno predstojnico, da bi se vrnila v Italijo, se je razbesnela druga svetovna vojna. Tako je zbrala še zadnje moči in nadaljevala z delom.

Leta 1946 je končno odpotovala z letalom v upanju, da bo še videla svojega umirajočega očeta. Toda ko je prispela, je ta pred nekaj urami umrl.

Predstojnice so se še spominjale, kako je bila priljubljena v hiši v Genovi, zato so jo ponovno poslale tja. Zdelo se jim je, da bi ji bolj koristilo, da se vrže v delo, kot da ji ponudijo popoln počitek. Tako je imela precej ur poučevanja telesne vzgoje, pa tudi asistenco gojenk

med učenjem. Čez nekaj časa se jim je zdelo, da ji lahko zaupajo tudi poučevalne verouke v predmestju. Posvetila pa se je tudi neki sestri, ki se je pripravljala na diplomu iz tujih jezikov.

Močan napor, ki so ga povzročale različne dejavnosti, je bil morda vzrok za paralizo, za katero je trpela. Ni zlahka premagala svoje bolezni.

Ko si je malo opomogla, ni bila več kot prej: odločna in uravnovešena. Postala je bojzljiva in neodločna, tako da ni bila več sposobna za naloge, ki jih je imela. Bala se je iti iz hiše in se je posvečala le še duhovnemu branju. Trpela je v tišini in se trudila, da ne bi bila v težavo skupnosti, ki ji je bila zelo hvaležna za vse pozornosti. Tudi za sestre, ki so jo prej poznale tako veselo in razigrano med razvedrilom deklic, spretno in navdušeno, je bilo to boleče.

Malo pred smrtjo je imela veselje, da jo je obiskal njen brat, ki je pogosto prihajal k njej na obisk. Novico o njeni smrti so z bolečino sprejele tudi sestre v Venezueli, ki so jo ohranjale v lepem spominu.

Povzeto po Facciamo memoria

Zavod v Meridi, Venezuela

Lahko rečem, da je bila s. Angela oseba, ki je najbolj pripomogla k moji duhovni rasti. Zgled mi je dajala njena zvestoba pravilom, njena pobožnost, preudarnost, točnost. Zнала se je zatajevati. Njena molitev je bila usmerjena v Kristusa – »Prijatelja, ki se ne spreminja«, kot ga je imenovala.

Hvala, ker ste z nami

MAJA BORLINIČ GAČNIK
Fundacija Don Bosko

Fundacija don Bosko svojega poslanstva ne bi mogla živeti, če je pri tem ne bi podpirali številni posamezniki, ljudje dobrega srca, dobrotniki in prijatelji.

SREČANJE DOBROTNIKOV FUNDACIJE DON BOSKO

Za vse dobrotnike smo v don Boskovem mesecu na Rakovniku v Ljubljani pripravili prvo zahvalno srečanje, ki smo ga pričeli s sveto mašo v cerkvi Marije Pomočnice. Mašo je daroval salezijanski inšpektor Marko Košnik, ki je ob pridigi med drugim poudaril pomoč ustanove Fundacije don Bosko, ki jo je v zadnjem obdobju namenila za blaženje posledic ruske vojne agresije, ki jo najbolj občutijo v Ukrajini, po drugi strani pa tudi v državah, kjer je nastanjenih največ vojnih beguncev. Pri sveti maši so s petjem sodelovale članice vokalne skupine Lilith, ki prihajajo iz Šentruperta na Dolenjskem, kjer prav tako deluje ena izmed salezijanskih župnij na Slovenskem.

Po sveti maši pa smo praznovanje nadaljevali v prostorih Majcnove hiše na Rakovniku. Delovanje Fundacije je najprej predstavil predsednik uprave Ustanove, Janez Krnc, ki je opisal glavne naloge in prioritete v delovanju. Poudaril je, da brez podpornikov, donatorjev in prijateljev salezijanske ustanove delovanje Fundacije ne bi bilo mogoče.

Za njim pa nas je, kar si štejemo v izredno čast, nagovoril dr. France Arhar – prvi guverner Banke Slovenije v času po osamosvojitvi Republike ter med drugim tudi dobitnik častnega znaka svobode – najvišjega državnega priznanja v Republiki Sloveniji, ki ga je prejel za zasluge pri vzpostavitvi slovenskega denarnega sistema. Svoj nagovor je začel z besedami, ki so jih poznali že

stari Rimljani: »Častno živeti, drugega ne žaliti, vsakemu dati svoje.« Besede, ki lahko opišejo tudi številne prijatelje naše fundacije. Dr. Arhar je spregovoril o vrednosti denarja, ki ima lahko včasih tudi drugačno valuto, ter o tem, da gre pri denarju le za čas, ki se ga vkuje v kovino. Dotaknil pa se je tudi številnih vzporednic, ki jih najdemo v zapisih v Svetem pismu. Svoj nagovor je zaključil z modrostjo, naj se kot posamezniki vedno trudimo, da bi naše besede in dejanja veljali.

Foto: Tadej Velenšek

POTRES V TURČIJI IN SIRIJI

6. februarja 2023 je svet pretresla novica o pojavu močnega in smrtonosnega potresa, ki je prizadel južno in osrednjo Turčijo ter severno in zahodno Sirijo, kjer zadnjih dvanajst let poteka vojna. V potresu je bilo uničenih na tisoče do-

Foto: Misiones Salesianas

Foto: Misiones Salesianas

mov, oblasti pa so do 13. februarja poročale o več kot 37.300 žrtvah; več kot 31.600 v Turčiji in 5700 v Siriji.

Širša salezijanska skupnost celega sveta je naslednji dan pričela z nudenjem pomoči ogroženim. Še danes ostajamo v stikih predvsem s salezijansko skupnostjo v Alepu. Alejandro Leon, salezijanski inšpektor na Bližnjem vzhodu, nam je v prvih dneh po pojavu uničujočega potresa sporočil, da salezijanska skupnost na omenjen področju domačinom pomaga pri nudenju zatočišč, pri zagotavljanju toplih oblačil, hrane in čustvene podpore.

Pomoč smo na območje, prav s pomočjo dobrotnikov, posredovali tudi iz slovenska salezijanske inšpektorije, z zbiranjem sredstev pa nadaljujemo tudi v prihodnjih dneh.

VOJNA V UKRAJINI

Sodelavci Fundacije don Bosko sodelujemo pri rednih srečanjih koordinacijskih ekip, ki skrbijo za zbiranje ter pregled in transparentnost zbranih sredstev, namenjenih za blaženje posledic ruske agresije na vojnem območju,

ter za nudenje pomoči državam, kjer je nastanjenih največ vojnih beguncev.

Ob vsem, kar se danes dogaja v svetu, se nam lahko včasih zazdi, da nas Bog zares preizkuša.

Spoštovani dobrotniki. Hvala, ker ste z nami. Spominjamo se vas v molitvah. V imenu vseh tistih, ki pa so deležni pomoči, ki jo prejemajo predvsem zaradi vaše velikodušnosti, pa iskreni boglonoj.

FUNDACIJA
DON BOSKO

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

Svojo donacijo lahko nakažete po položnici oz. UPN obrazcu na transakcijski račun.

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 100

Informacije

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija)

E POŠTA fundacija@sdb.si

Mislimo, torej raziskujemo

Pripravil
ANDREJ BALIGAČ SDB

MORILČEVI PLIŠASTI MEDVEDKI

AVTORICA
Cuca Canals

PREVOD
Edita Fidler

ZALOŽBA
Salve, 2022

Knjiga »Morilčevi plišasti medvedki« španske pisateljice Cuce Canals združuje dva različna žanra, filozofijo in detektivski roman, ter tako ustvarja zanimivo zgodbo, ki bo pritegnila mlade bralce. V tej knjigi spremljamo skupino sirot, ki jo vodi mlada filozofinja Zofija Hipatija pri raziskovanju primera morilca, ki ubija otroke v mestu Barvill. Glavni junak Reni Descartes se pridruži skupini in tako postane del detektivske agencije FILO&ZOFIJA, ki s svojim razmišljanjem in analiziranjem pomaga policiji pri reševanju primera: razkriti mora neusmiljenega morilca, ki je ubil že štiri otroke. Poleg žrtve vedno pusti tudi plišastega medvedka.

Sirote, ki so del Akademije, pod vodstvom mlade Zofije Hipatije z revolucionarnim načinom razmišljanja, ki temelji na filozofiji, iščejo nove sledi, ki jih bodo pripeljale do najbolj iskanega zločinca. Detektivska agencija FILO&ZOFIJA se v sodelovanju s policijo v Barvillu sooči s svojim prvim primerom.

ZGODBA

Reni Descartes je dvanajstletni deček, ki se rad uči in o vsem temeljito razmišlja. Živi običajno življenje, dokler njegova starša ne umreta v nesreči in se mora preseliti k neusmiljeni teti in sovražnemu bratranču. Ob tem ne izgubi le družine, temveč tudi hišo, knjige in

možnosti za nadaljevanje šolanja. Istovčasno se v mestu zgodi vrsta grozljivih umorov. Žrtve so vedno otroci, ob njihovih truplih pa se poleg drugih sledi najde tudi plišast medvedek. Oba zapleta se združita, ko Reni prejme povabilo, naj se preseli v Akademijo, vzgojni dom za sirote, ki ga vodi Zofija Hipatija, šestnajstletna zagovornica filozofije. Tam bo Reni našel novo skupino prijateljev, ki bodo kmalu postali njegova nova družina, in postal del detektivske agencije FILO&ZOFIJA, ki bo sodelovala s policijo pri reševanju primera Medvedjega morilca.

Ostali junaki so Karli Marx, Fredi Nietzsche, Sokrat mlajši, Konfucij in David Hume, vsi otroci, ki jih zanima razmišljanje, raziskovanje, opazovanje, analiziranje in postavljanje vprašanj, da bi spoznali svet okoli sebe. Postopoma spoznamo vsakega od njih, njihove skrbi, posebnosti in značilen način razmišljanja, medtem ko sledimo namigom pri preiskavi zločina. Zaključni del je zelo razburljiv, saj se namigi začnejo ujemati in otroci morajo pohiteti, da povežejo vse konce, preden se zgodi nov umor.

FILOZOFIJA ZA MLADE

Knjiga je zanimiva, ker nas uči, kako pomembna in koristna je filozofija ter kako jo lahko uporabimo v vsakdanjem življenju. Canalsova nas skozi zgodbo

spodbuja k razmišljanju in postavljanju vprašanj ter nam tako pomaga razumeti svet okoli sebe.

In kot da to ne bi bilo dovolj, sem prepričan, da bodo bralci, ki jih ne poznajo, radovedno izvedeli nekaj več o filozofih, od katerih so si naši mladi junaki izposodili imena.

Mešanje filozofije s skrivnostnim zapletom se mi je zdelo zelo domišljena poteza, ki se odlično obnese, saj vsak od članov detektivske agencije v preiskavo

O AVTORICI

Cuca Canals ima za seboj dolgo kariero pisateljice in scenaristke. Diplomirala je iz informacijskih znanosti na Avtonomni univerzi v Barceloni, kot scenaristka pa je sodelovala z Bigasom Lunom pri filmih, kot so *Jamón Jamón* (srebrni lev na beneškem filmskem festivalu), *Huevos de Oro* (posebna nagrada žirije na festivalu v San Sebastianu), *La Teta y la Luna* (Osella de Oro za najboljši sce-

Nikoli se ne smemo prepustiti nevednosti. Znanje nas vodi do rešitev.

Foto: Marko Suhoveršnik

vnese svoj način razmišljanja in tako tvori zelo popolno ekipo. Poleg tega je tempo zelo živahen in vas vabi, da berete naprej, da bi odkrili krivca, preden bo prepozno.

Čeprav je knjiga namenjena mladim bralcem, bo pritegnila tudi odrasle, saj nas Canalsova s preprostim pripovedovanjem in zanimivimi liki popelje v svet filozofije in detektivskih romanov.

Morilčevi plišasti medvedki, v odličnem prevodu Edite Fidler, je prvi zvezek zbirke Filo&Zofija. Predvidevam, da bo v naslednjih knjigah pripovedoval vsak od glavnih junakov, tako da jih bomo lahko še bolje spoznali in skupaj z njimi raziskovali nove skrivnosti.

narij na beneškem filmskem festivalu) in *La Camarera del Titánic* (nagrada Goya za najboljši scenarij). Objavila je štiri romane za odrasle: *Berta la Larga* (1996), *Llora, Alegría* (1999) in *500.000 Historias de Amor* (2005), ki so poželi veliko odobravanje kritike in javnosti.

Njeni romani so prevedeni v angleščino, nizozemščino, portugalsščino, hebrejščino, nemščino, poljščino in italijanščino. Skupaj z Joséjem Castrom je izdala tudi več ilustriranih knjig za otroke. Hkrati razstavlja svoja slikarska dela in je izdala štiri knjige vizualne poezije.

Prepovedano prepovedovati vprašanja. Naj živi dvom! Prepovedano reči »nemogoče« ali »to pa že vem«.

Zgodovina svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku

Pripravil
PETER KONČAN SDB
inšpektorjev vikar in ravnatelj
Salezijanskega zavoda
na Rakovniku

Svetišče je zrastle za ceno velikih žrtev in ljubezni. V dobi izredno težkih gospodarskih razmer, v dobi hude revščine, v vihri prve svetovne vojne in po njej so si mnogi verniki dobesedno odtrgali od ust, da so lahko pomagali pri gradnji tega veličastnega znamenja Marijine pomoči.

ZAČETKI

Prvi salezijanci so prišli na Rakovnik 23. novembra 1901. Slovenci pa so o pomenu, ki ga ima Marija v salezijanski duhovnosti, vedeli že precej prej, saj je urednik cerkvenega lista Zgodnja Danica Luka Jeran veliko pisal o Janezu Bosku, o njegovih delih in mestu, ki ga je imela Marija Pomočnica v njegovem življenju in poslanstvu. Don Bosko je bil trdno prepričan, da so velika dela, ki jih je uspel uresničiti, sad Marijine priprošnje. Zatrjeval je celo, da je vsak kamen, ki ga je uporabil za graditev vzgojnih hiš, šol ali svetišč, čudež njene ljubezni. Zato je razumljivo, da so prvi salezijanci že takoj na začetku začeli širiti pobožnost do Marije Pomočnice. 26. aprila 1903 so blagoslovili nov kip Marije Pomočnice, ki so ga na Tirolskem naročile in kupile vnete Marijine častilke. Ob tej priložnosti se je zbralo več kot 15 tisoč ljudi in takrat se je začela prva procesija z Marijinim kipom, ki se na njen praznik ponavlja vse do današnjih dni.

Ker je kapela postala premajhna, so kmalu sprejeli sklep o gradnji svetiš-

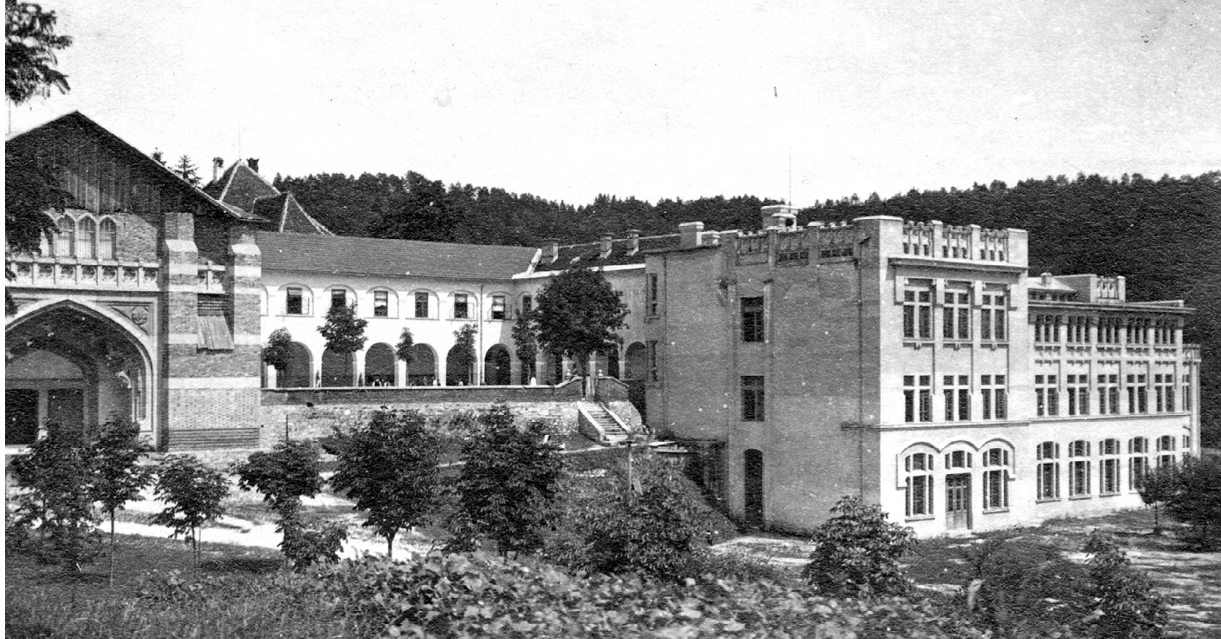
ča. Načrte za cerkev je izdelal arhitekt Mario Ceradini, profesor na Albertinski akademiji v Torinu. Velikokrat jih je moral spreminjati, da je lahko našel primerno obliko in tako želje uskladi s pogoji, ki jih je postavljalo zemljišče in denarna sredstva. Temeljni kamen za cerkev je 2. junija 1904 blagoslovil takratni ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič, navzoč pa je bil tudi prvi don Boskov naslednik, danes blaženi Mihael Rua, ki je bil ob obisku navdušen nad razvojem salezijanskega poslanstva v Sloveniji.

ZAPLETI PRI GRADNJI

Kljub številnim zastojem, do katerih je prišlo med gradnjo, je delo napredovalo. Marsikdaj je ponagajalo zemljišče, kjer je nastajala cerkev. Tudi nezanesljivost graditeljev in njihovo stalno menjavanje je povzročilo zastoje. Leta 1906 so bila dela ustavljena, ker je v zavodu izbruhnil tifus in je bilo potrebno najprej urediti druge nujne zadeve. Stroški so se dvigali veliko hitreje, kot so rastle zidovi. Ko je bila cerkev toliko zgrajena, da jo je bilo mogoče uporabljati, so se predstojniki odločili, da začasno ustavijo gradnjo. 20. decembra 1908 je generalni vikar ljubljanske škofije Janez Flis blagoslovil začasno pokrito cerkev.

Po prvi svetovni vojni je nastopil čas, da se zaključi gradnja svetišča. Želja je bila, da bi bila cerkev posvečena ob zaključku marijanskega kongresa, ki je bil načrtovan za september 1924 v Ljubljani.

Prihodnje leto,
8. septembra
2024, bo minilo
100 let, odkar je
bila dograjena
in posvečena
rakovniška cerkev
Marije Pomočnice.

POSVETITEV CERKVE

Ob tej priložnosti je prišel apostolski nuncij, nadškof Hermenegild Pelegrinetti. Sveti oče pa je poslal svojega zastopnika kardinala Janeza Cagliera, znanega salezijanskega misijonarja v Južni Ameriki. Obred posvetitve so opravili dopoldne med slovesno sv. mašo. Sklep praznovanja je bil predviden za popoldne in je pomenil hkrati zaključek marijanskega kongresa v Ljubljani. Na trgu pred križevniško cerkvijo sta škofa Pelegrinetti in Jeglič okronala kip rakovniške Marije Pomočnice. Zbrani verniki so se s posebno molitvijo posvetili Mariji, nato pa se je proti Rakovniku razvila procesija s kipom Marije Pomočnice. Bila je to pisana množica zastopnikov različnih organizacij, narodnih noš, duhovnikov, škofov. Dolga pot od Križank do Rakovnika je bila komaj zadosti, da so se vsi razporedili v procesiji. Po zapisih v kroniki se je ob tej priložnosti zbralo 150 tisoč vernikov. Slovesnost so na Rakovniku sklenili z blagoslovom. Kardinal Cagliero je občudoval pobožnost te množice vernikov in je med drugim dejal: »Slovenci ste Marijin narod. Dokler boste Marijo tako častili, se vam ni treba ničesar bati. Marija bo varovala svoje ljudstvo.« Drugi vatikanski koncil je spodbudil liturgično reformo in s tem so se spreminjali tudi bogoslužni prostori. Za rakovniško cerkev je to pomenilo korenit

poseg v njeno notranjost, ki je sovpadal z začetkom priprav na zlati jubilej posvetitve. Načrt za prenovo je izdelal arhitekt Jože Kušar. Cerkev je dobila takšno podobo, kot jo poznamo tudi danes.

NAČRTOVANJE PRENOVE OB 100-LETNICI

Želja, da bi ob 100-letnici prenovili notranjost svetišča in da bi Marija tako dobila novo obleko, je v mnogih vernikih in salezijancih tlela že kar nekaj časa. Veliko smo se pogovarjali in iskali različne rešitve. Na koncu smo se zedinili, da se do obletnice lotimo predvsem temeljite prenove razsvetljave in beljenja celotne cerkve.

Načrt prenove bomo podrobneje predstavili v naslednji številki revije Don Bosko.

Prav tako bomo predstavili načrt duhovne prenove, ki je nujna, da cerkev ne postane muzej, ampak ostane kraj Božje milosti.

Vse načrte in dela priporočamo v molitev. Priporočamo se tudi za darove, saj si predstavljate, da so z obnovitvenimi deli povezani tudi veliki stroški.

Svoje darove lahko nakažete na:

FUNDACIJA DON BOSKO
Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 601

Naj vam Bog povrne vse vaše molitve in vsak dar. Salezijanci na Rakovniku vas vse izročamo v varstvo Marije Pomočnice.

¡Buen Camino!

URŠKA IN PETRA
Dom Janeza Boska Želimlje

Med potjo sem bil prepričan, da na *Camino* ne bom šel še enkrat, ampak ko enkrat prideš na cilj in se ozreš nazaj, kaj vse si doživel, si želiš to še kdaj ponoviti.

— Mitja

CILJ: SANTIAGO DE COMPOSTELLA

Spominjam se dneva, ko je nahrbtnik pripravljen stal v kotu moje sobe, vanj so bile zapakirane najpomembnejše stvari, ki sem jih s seboj vzela na pot. Vendar ta pot ni bila le običajno potovanje, bila je romanje, ki se je začelo že mnogo pred našim vzletom.

Svoj prvi korak smo naredili že takrat, ko smo se odločili, da bomo 11 dni preživeli na Portugalskem, kjer se bomo korak za korakom bližali našemu cilju. Odločitvi so sledile številne priprave, tako skupinske kot posamezne, s katerimi smo nabirali telesne in duhovne moči, da bomo ob koncu domov odnesli nekaj več kot le 250 golo prehojenih kilometrov.

Petega julija smo iz kota pobrali ta naš čakajoč nahrbtnik, si ga nadedli na rame in iz beneškega letališča odleteli v Porto. Hoditi smo začeli že ob enih zjutraj in temne ulice oživiljali s klepetom ter mladostnim smehom. Na pot smo se podali polni zagnanosti in energije, zato začetek ni bil tako utrujajoč, dodaten zagon pa smo dobili ob pogledu na prelep sončni vzhod na portugalski plaži. Naše največje ovire niso predstavljali le vzponi in dolge ceste, ampak tudi neznoсна vročina, ki nas je spremljala na vsakem koraku. Vročino smo lažje premagovali s pomočjo majhnih vodnjakov in zbiralnikov vode, ki so se nahajali ob poti. Še posebej so nas vedno znova presenečali domačini, ki so nam s svojo gostoljubnostjo in prijaznostjo pomagali; gospod, ki je delal na vrtu,

nam je prostovoljno napolnil plastenke, lastnica trgovine, v kateri smo se ustavili, nam je ponudila lubenico ... Take malenkosti, ki so nas vsak dan nepričakovano spremljale, so nam vlivale novih moči, da smo kljub ožuljenim nogam pot nadaljevali. Hojo smo si popestrili s pogovarjanjem in medsebojnim vzpodbujanjem, s katerim so se kilometri zdeli malo krajši. Po desetih dolgih dnevih smo skupaj prisopihali pred baziliko v Santiagu, polni hvaležnosti za vse ljudi, ki so nam olajšali pot, ter za voljo, da smo vztrajali, tudi ko je bilo težko.

Ko sem tistega dne stopala po italijanskem letališču in iskala znane želimeljske obraze, sta me poleg vsesplošnega navdušenja spremljala negotovost in rahel strah. Tako se je začel moj *Camino*. Nisem točno vedela, kaj naj pričakujem. Prvi dan se mi je zdel najtežji. Spomnim se, kako sem si rekla, da takega podviga ne bom ponovila nikoli več. Ob prehojenih korakih smo se spogledovali z minevanjem dni, pogovori, blagodejnimi počitki in skupnimi večerjami. S kilometri pa je tudi bleдела moja opomba sebi s prvega dne.

— Marta

Novice iz salezijanskega sveta

Zimski oratorij na Kodeljevem / Pripravniki SMC Kodeljevo so v okviru šole za animatorje v januarju in februarju 2023 organizirali dva oratorijska popoldneva. Z otroki so zapeli himno, dvignili zastavo, jim uprizorili dramsko igro, sledila je molitev, pogovori v skupinah in nato še velika igra. Videti je, da so prihodnji oratoriji na Kodeljevem v dobrih rokah.

Dan Rakovnika 2023 / Sodelavka Fundacije don Bosko Klementina Fidler je skupaj z Gašperjem Berčičem, direktorjem založbe Salve, za zaposlene in sodelavce salezijanskega dela na Rakovniku vodila okroglo mizo z naslovom *Kako biti kvas v današnji človeški družini*, po vezilu 2023. Pri pogovoru so sodelovali odlični gostje: Marjan Grdadolnik, Barbara Kastelec ter Janez Cigler Kralj, ki so spregovorili o svojih bogatih osebnih izkušnjah.

Pastoralno srečanje sester FMA / Sestre iz slovenskega dela slovensko-hrvaške inšpektorije smo se v sredo, 18. 1. 2023, zbrale na pastoralnem srečanju v inšpektorialni hiši na Rakovniku v Ljubljani. Namen srečanja je bila podelitev dosedanjih izkušenj ter izzivov, s katerimi se srečujemo v svojih krajih delovanja; krepitev medsebojnih vezi in posredno vezi z našimi naslovniki ter prepoznavanje Gospodovih znamenj za nadaljnje korake na naši pastoralni poti. Vse to bi lahko povzeli v naslovu, ki je bil osnovan na našem zadnjem vrhovnem zboru: »Tukaj in zdaj smo skupnost, ki gre ven iz hiše in je z drugimi v mreži odnosov ter sodelovanja.«

Duhovne vaje za salezijance / Od 5. do 11. marca 2023 je v Veržeju potekal prvi termin duhovnih vaj za salezijance, ki jih letos na prošnjo inšpektorja Marka Košnika pripravlja salezijanec Klemen Balažič. Zbrane salezijance je popeljal na pot pisanja zgodbe svojega življenja, ki naj postane pričevanje za poklicno rodovitnost.

Obisk vrhovne matere ob 60-letnici prvih zaobljub / V slovensko-hrvaški inšpektoriji »Marija Pomočnica« smo v nedeljo, 19. 2. 2023, obhajali 60-letnico redovniških zaobljub. Praznovanje se je odvijalo na Reki (HR), v bližini Lovrana, kjer so prve sestre, ki so Bogu posvetile svoje življenje po drugi svetovni vojni, izpovedale prve redovne zaobljube. Ob tej priložnosti je bila z nami vrhovna mati s. Chiara Cazzuola. Pri maši in na srečanju sester FMA je izrazila čestitke s. Adeli, s. Mariji in s. Mariji Avziliji za 60-letnico zaobljub. Prav tako je čestitala s. Aniti ob 50-letnici zaobljub in s. Danijeli, s. Mateji ter s. Majdi, ki praznujejo 25. obletnico. V nagovoru je poudarila upanje, ki se je rodilo v posebnem času zgodovine z zaobljubami prvih sester in ki se tudi danes ponovno rojeva tako z novimi poklici kot tudi z odgovorom vsake sestre FMA na Božji klic.

Prva don Boskova ulica / Prva ulica na svetu, ki je dobila ime po don Bosku, je bila takratna Calle Refino v španskem mestu Malaga leta 1896. Poimenovali so jo preprosto »Don Bosko«, ker takrat še ni bil razglašen za svetnika. Novico, da bo ulica nosila ime po ustanovitelju salezijancev, je objavil Salezijanski vestnik aprila 1896. Potudbo je dala domačinka Doña Ventura Terrado iz Malage.

Usposabljanje oratorijskih voditeljev / »Na vikendu sem se lahko približala Bogu in gradila osebni odnos z njim v preprostih in iskrenih molitvah. Imela sem čas za razmišljanje o svoji animatorski skupini, njenih članih, svoji vlogi v njej (za kar si doma zagotovo ne bi vzela časa) in pogovor o tem s sovoditeljem. In ponovno sem začutila oratorijski duh,« je o oratorijskem usposabljanju, ki je v organizaciji Oratorija Slovenija potekal prvi konec tedna v februarju v Repnjah, zapisala Julija B.

Srečanje Svetovnega sveta salezijancev sodelavcev / V Rimu je od 16. do 19. marca 2023 potekalo srečanje Svetovnega sveta Zveze salezijancev sodelavcev. Srečanja so se udeležili pokrajinski svetovalci 11 pokrajin, v katere je združenje razdeljeno, in skupaj združujejo 102 narodov. Med udeleženci je bila tudi Blažka Merkač, pokrajinska koordinatorka srednje in vzhodne Evrope. Trenutke oblikovanja sta animirala svetovna delegata SDB in FMA, salezijanec brat Duc Nam Nguyen in s. Lucrecia Uribe.

Don Bosco Youth Net / Od 10. do 12. marca 2023 so se v Sliemi na Malti sestali predstavniki članic mreže salezijanskih mladinskih organizacij »Don Bosco Youth Net« na letnem srečanju generalnega izvršnega organa (General Executive Body). Srečanja, ki ga je gostila malteška organizacija »Salesian Pastoral Youth Service« (SPYS), se je udeležilo 13 predstavnikov iz prav toliko držav. Iz Slovenije se je srečanja udeležila Klavdija Žnidaršič z Rakovnika kot predstavnica Mladinskega ceha.

Postne duhovne vaje za otroke / V Majcnovem domu Zavoda sv. Frančiška Saleškega v Želmljem so tudi v letošnjem postu voditelj Gašper Otrin, mladi salezijanci ter prizadevni animatorji pripravili duhovne vaje za otroke, ki so potekale v treh polno obiskanih koncih tedna v februarju in marcu ter se zaključile z nedeljo veselja »laetare«. 70 animatorjev je srčno in predano oblikovalo tri konce tednov za preko 350 udeležencev iz vseh koncev Slovenije. Lepi spomini bodo živi še dolgo časa, Duh pa bo vel v srcih mladih še bolj močno.

Lončarski tečaj / Po 180 urah intenzivnega lončarjenja v januarju in februarju je 6 kandidatk in kandidatov (5 jih je prišlo preko ZRSZ, 1 pa preko ZPIZ) v lončarski delavnici v Rokodelskem centru DUO Veržej pod vodstvom mentorice Urše Ambrož zaključilo lončarski tečaj, ki ga bodo v prihodnje skušali čim bolj nadgraditi in uporabiti.

Dan staršev 2023 / 24. marca 2023 je bil lep sončen dan, ki smo ga namenili družinju s starši v prostorih Skale na Kodeljevem. Za vse prisotne smo pripravili otoke, kjer so imeli priložnost, da se preskusijo v različnih igrah, kot so sestavljanke, uganke in gradnja stolpa. Otoki z različnimi igrami so bile prilagojene vsem članom družine s ciljem, da se skupaj družijo, sodelujejo in zabavajo. Poleg različnih otokov z igrami so imeli priložnost, da se vključijo in skupaj pridejo do cilja v escape roomu oziroma sobi pobega, ki smo jo pripravili v našem Minibusu veselja. *Jovana*

Srečanje otroških in mladinskih zborov Pomurja / Lepa sončna sobota 4. marca 2023 ni predramila le čebelic v don Boskovem čebelnjaku Zavoda Marianum Veržej, temveč v Marijanišče privabila množice otrok in mladih, zborovodij in glasbenikov, ki so se zbrali na pevskem dnevu. Z obeh strani Mure se je zbralo devet otroških in mladinskih cerkvenih zborov in zborčkov, ki so pod taktirko Petre in Ana Marije dan posvetili predvsem pevskemu izpopolnjevanju.

Mini oratorij v Sevnici / V soboto, 11. marca 2023, smo imeli v SMC Sevnica postni mini oratorij. Na njem smo spoznavali slovensko kandidatko za svetnico, Magdaleno Gornik. Magdalena je bila preprosto kmečko dekle, ki je imela zelo rada Boga. Še posebej pa je zanimiva, ker je imala precej nenavadno in skrivnostno življenje, ki je odsevalo Božjo navzočnost.

Kako sprejemati kandidate za salezijansko življenje? / Od 27. do 30. marca 2023 so se v »Salesianumu« v Münchnu srečali salezijanci, odgovorni za prednoviciate salezijanske pokrajine srednja in severna Evropa, ki združuje sedem inšpektorij, Avstrijo, Hrvaško, Češko, Nemčijo, Velika Britanijo, Poljsko in Slovenijo ter vizitatorijo Malto. Iz Slovenije sta se srečanja udeležila inšpektorialni vikar Peter Končan in delegat za poklicno pastoralo Klemen Balažič.

Birmanci z Rakovnika v Ankaranu / V pripravi na prejem zakramenta svete birme so birmanci in birmanskimi voditelji iz župnije Ljubljana Rakovnik preživeli čudovit zadnji marčevski konec tedna v Ankaranu. V soboto so medse povabili paraolimpijca Darka Đurića, ki je s svojo zgodbo pritegnil pozornost in mladim dal lepo sporočilo, da v življenju več dosežemo, če se ne primerjamo z drugimi. V nedeljo pa so jih obiskali sedanji in bivši animatorji z Rakovnika Kaja, Mitja, Žiga in Maša, ki so udeležencem spregovorili o svoji poti vere po sveti birmi.

FuskaFest / Na Skali so v okviru Fuskaba pripravili prvi Mednarodni festival sodobnega cirkusa, ki je potekal od 6. do 10. februarja 2023. V pestrem programu je nastopilo 30 umetnikov iz 11 različnih držav v petih večerih predstav in 20 urah delavnic. »Bilo je noro, neverjetno, drzno, presenetljivo, lepo, bogato in enostavno. Smejali smo se, jokali, zadrževali dih, ploskali in se spet smejali; naučili smo se novih veščin in pridobili kup novih prijateljev iz različnih koncev Evrope. Utrujeni smo, vendar blagoslovljeni, presenečeni in hvaležni zaradi neizmerne radodarnosti vsakega sodelujočega umetnika. Prav tako se vam zahvaljujemo zaradi velikega obiska. Dali ste nam nov zagon in podporo, da naslednje leto festival zagotovo ponovimo.«
Lara

13. velikonočna razstava / V rokodelskem centru DUO Veržej so v petek, 31. marca 2023, po obdobju koronavirusa ponovno v živo odprli tradicionalno velikonočno razstavo, na kateri se s pirhi predstavlja 10 skupin iz okoliških šol in vrtcev, 15 posameznikov in društev. Skupaj je tako na razstavi 228 izvirnih pirhov. Letošnjo velikonočno razstavo bogati 10 mašnih plaščev, tunik in pluvialov iz župnij Križevci pri Ljutomeru, Sv. Jurij ob Ščavnici, Šentrupert in Ljubljana Rakovnik.

Fizikalni sef / Dijaki Gimnazije Želimlje Matevž, Miha, Vida, Val in Janez so pod mentorstvom Petra in Andraža pometli s konkurenco na mednarodnem tekmovanju v odpiranju fizikalnih sefov 21. in 22. marca 2023 na Weizmannovem inštitutu v izraelskem Rehovotu in (takorekoč tradicionalno) ponovno osvojili zlato!

Duhovne vaje o delu na Pohorju / V postnem času si je smiselno vzeti čas, da se ustavimo in premišljujemo. Nekaj čez 40 mladih se nas je odločilo, da gremo skupaj na 2. termin postnih duhovnih vaj na Pohorje in se za trenutek ustavimo. Pogovarjali smo se o delu. Kako se lotimo dela, kaj nam delo pomeni in kaj nam Bog naroča, da naredimo. V soboto, ko smo praznovali slovesni praznik Jožefa, ki nam je lahko zgled v delavnosti, je na obisk prišla sestra Rebeka Kenda. Pričevala nam je o svojem življenju, kako se je v družini naučila zagnane delavnosti. *Žiga Kosi*

Start up your dreams: EU is your stage / V četrtek, 16. marca 2023 so v Majcnovi dvorani na sedežu Društva SMC Maribor v soorganizaciji z mednarodnimi projektnimi partnerji izvedli mednarodno konferenco z naslovom START UP YOUR DREAMS: EU IS YOUR STAGE. Konference se je udeležilo 59 gostov, od tega kar 22 iz tujine. Sodelovali so: Žarko Markovič, ZRSZ EURES svetovalec s predavanjem in pogovorom »Zaposlitvene možnosti mladih v EU«, Franz Feiner iz Avstrije s predavanjem »Opolnomočenje za osebno rast in socialno integracijo skozi ozaveščanje in resonanco« ter Stanko Gerjoli s predavanjem in pogovorom »Vpliv različnih inteligentnosti na integracijo skozi prizmo delovanja možganov«. Sledila je še predstavitev projekta in novega orodja #StartMEup Sanje Obaha Brodnjak in Marjana Naumoskega iz Makedonije.

3D večer z »influencerji« / V petek, 31. marca, je v prostorih Salezijanskega mladinskega centra Celje potekal že četrti dogodek v sklopu »3D večerov« v tem pastoralnem letu. Tokrat smo medse povabili tri »influencerje« (vplivneže): zakonca Simono in Matjaža Kosija, ki sta na družabnih omrežjih pod prepoznavnim skupnim imenom Misticizem s svojimi videi o njunem zakonskem in družinskem vsakdanu »«omrežila» Slovenijo, in Tima Nuča, akrobata skupine Flipping Art in nazadnje udeleženca televizijskega šova Exatlon. Skozi pogovor smo o gostih izvedeli marsikaj zanimivega, dali so nam številne navdihujoče misli, ki jih bomo ponesli v svoja življenja, spregovorili pa so tudi o (osebni) veri in veliki noči ter pripravi nanjo. Da je vodeni pogovor potekal sproščeno in tekoče, sta ga povezovala Klementina Fidler in Domen Kos SDB.

Nova generalna tajnica SŠK / Sestre hčere Marije Pomočnice se veselimo zaupanja Cerkve, ki ga je deležna sosestra in sedanja predstojnica s. Mojca Šimenc ob imenovanju za generalno tajnico Slovenske škofovske konference. Verjamemo, da bo s svojimi talenti, mnogoterimi izkušnjami in znanjem lahko dobro opravljala zaupano ji nalogo. Vrhovna predstojnica s. Chiara Cazzuola, ki je odobrila to imenovanje, je zapisala: »Kot Družba pozdravljamo željo papeža Frančiška, da bi ženskam zaupali posebne službe v Cerkvi in kot odgovor na dejanske lokalne potrebe. Gospod bo blagoslovil to sestro in njeno novo poslanstvo, mi pa z velikim upanjem prosimo za nove in svete poklice za Cerkev v Sloveniji in za našo Družbo.« Z naše strani ji zagotavljamo sestrinsko podporo in molitev.

Animastart 2023 / Tudi letos so se animatorji zbrali na skupnih srečanjih za začetek priprav na oratorije. Dogodki, ki so letos dobili novo ime Animastart (včasih PSAO), so na dvorišča po vseh slovenskih škofijah privabili približno 900 animatorjev in prižgali oratorijski duh veselja.

V OBČESTVU Z RAJNIMI

Avgust Györek (1941–2022)

Dne 7. novembra 2023 so se domači in prijatelji zbrali ob Gustiju in ga pospremili v objem Vsemogočnega. Murskosoboški župnik Goran Kuhar ga je na pogrebu takole opisal:

»Gusti je v svojem srcu nosil vero v Odrešenika, to prijateljstvo pa krepil s sveto mašo, ljubil pa je tudi Jezusovo mater Marijo, ki ji je pripadal v Združenju Marije Pomočnice. Zanj ni bilo ovir, da bi zamudil srečanje z Gospodom Jezusom in si v Njegovem in Marijinem srcu nabiral življenjskega upanja in moči.

Dolga leta ja bil dejaven sodelavec duhovnikov v župniji Murska Sobota. Sodeloval je pri pripravah oratorijev in s svojim prevozom poskrbel za vse, kar je bilo potrebno za oratorijsko kuhinjo. Dokler je lahko, je vsak prvi petek z avtom prišel po duhovnika, ko smo obiskovali bolne po domovih. Vedno je imel pri sebi bonbon in na ta način razveselil bolne in ostarele ... Vedno se je odzval, ko sem ga prosil za pomoč. Bil je mož beseda, kar je obljubil, je izpolnil. Ob svojih obiskih v župnišču je vedno prinesel dobro voljo in vedro vzdušje. Še pri mojem zadnjem obisku pri njem je ohranil veselje, predvsem pa močno vero v Boga in ljubezen do Matere Marije. Usoda vsakega kristjana je usoda nebeške matere Marije. Tisto, kar se je uresničilo na Mariji, je obljubljenost nam. Njena pot je naša pot. Takoj po smrti je bila Marija z dušo in telesom vzeta v veličastvo nebes. Pokojni Gusti je deležen Marijine poti, saj je zvesto in pogumno veroval, častil Devico Marijo, sedaj pa jo gleda iz oči v oči v njeni nebeški slavi. Izgubili smo ga na zemlji, verjamemo pa, da smo dobili priprošnjika in spremljevalca v nebesih.«

Goran Kuhar

Pavla Nastran (1944–2023)

Mami Pavla se je rodila na Debevčevi domačiji na Vodica nad Kamnikom v župniji Mekinje kot četrta od devetih otrok staršema Ivani in Jakobu Humarju. Dva od otrok sta umrla že v otroških letih, z ostalimi pa je spoznavala napore, preproste radosti in tudi lepoto trdega kmečkega življenja, pa tudi talentov rokodelstva ob teti Zefi, ki je rezbarila, risala na pirhe, izdelovala figurice idr. O njej je veliki arhitekt Jožef Plečnik dejal svojim študentom: »Dobro si oglejte, kaj zna ta pastirica; ko boste znali toliko kot ona, boste znali veliko.« (gl. Jožefa Humar-Debevčeva Zefa, 2022).

Na domačiji, na kateri je pred dvesto leti odraščal duhovnik Jurij Humar, Čudodelnik s Primskovega, se je tudi mami Pavla skupaj z ostalimi brati in sestrami učila Bogu izrekati svoj »da« v tisočih dogodkih vsakdanjega življenja. Vrednote, značaj in vero sta ji oblikovala starša, pa tudi samostan uršulin v Mekinjah, v katerem je bila njena teta s. Jerneja, ki je bila znana po milini in pesniškem talentu. Brat Tone je Bogu sledil v duhovništvo, mami Pavla pa se je po končanih otroških in mladostnih letih odzvala na povabilo k izgradnji družine z atijem Tonetom iz Česnjevka pri Cerkljah na Gorenjskem.

Prehod iz bregov v ravnino ni spremenil njene vere in vrednot. Ostala je skromna, delavna, darežljiva, prijazna in zaupljivo verna. Z atijem Tonetom sta lani praznovala 50-letnico življenja in zvestobe v zakonu ... tako v lepih kot v težkih časih. V zakonu so se jima rodile tri hčere in sin. Vsakodnevno naporno delo na kmetiji in skrb za družino je ni zaustavilo, da ne bi iskala vedno novih načinov, kako bi sama, pa tudi mož in otroci, bili z Bogom vedno bolj povezani. To je zaznamovalo tudi otroke Irmo in Zalko ter Lucijo, ki je vstopila k redovnicam hčeram Marije Pomočnice, sin Matej pa v duhovništvo.

Življenje mami Pavle je bilo brez kakšnih velikih in izrednih dejanj, je bilo pa preplet tihega darovanja, zvestobe, dobrote do drugih, vdanega prenašanja preizkušenj, molitve in predane vere. Ljubezen do nebeške Matere Marije jo je z leti tako zaznamovala, da jo je notranje vedno bolj oblikovala.

V zadnjem mesecu in dneh življenja, ko je njeno srce opešalo in je postala telesno nemočna, je z zadnjimi močmi, ko je sprejela požirek pijače ali jo je kdo pokrili z odejo ... kot bi hotela dati še zadnji življenjski nauk in dediščino, vedno znova rekla: »Hvala, Bog lonaj, Bogu hvala« in tako svojemu življenju dala naslov in refren.

Draga mami, naj te nebeška mati Marija, ki si jo tako prisrčno ljubila na Zemlji, objame in sprejme v družbo vseh tvojih dragih, večno živih, in naj ti dobri Bog nakloni slišati svoj večni »da« za bivanje v veselju in miru blagoslovljenih. Ne pozabi na nas. Radi te imamo. Hvala ti! *Matej*

Martina – Tinika Škafar (1925–2023)

Rodila se je 23. januarja 1925 v Bratonicih župnija Beltinci kot predzadnja od desetih otrok, Martinu Škafarju in Mariji, roj. Vöreš. Imela je 10 let, ko je njen starejši brat Ivan pel novo mašo. Takrat je oče, bolj za šalo kot za res, rekel njej in 18-letni sestri Katici: »Ena od vaju bo Ivanu gospodinjala, ko bo postal župnik.«

Tinika je očetov predlog vzela zares

in s to mislijo živela naprej. S tem namenom je šla po končani osnovni šoli služiti k beltinski grofici, da se je naučila krašenja cerkve, peke hostij in gospodinjskih opravil. Ob začetku vojne se je vrnila k staršem. Januarja 1945 sta pri Škafarjevih prespala partizanka in partizan. Zjutraj sta želela k sv. maši v Turnišče, zato je Tinika partizanki posodila obleko. Nazaj grede ju je srečala madžarska patrolja. Kazen je zadela Tiniko ter nekatere sorodnike in sovaščane. Odpeljali so jih v taborišče Dachau. Do tam so morali hoditi peš, spat na zamrznjenih tleh in na kraju trpljenja gledati trupla, ki so jih delavci odvažali iz krematorija. V maju pa je Nemčija kapitulirala in pazniki so zbežali. Jetniki, tudi Tinika in njeni, so zapustili taborišče. Lačni in onemogli so prišli v Slovenijo, kjer jih je čakalo novo zasiljevanje in preganjanje.

Jeseni 1945 je brat Ivan postal župnik na Koblju na Pohorju, nato pa čez nekaj let v Radljah ob Dravi. Tinika je gospodinjala, skrbela za cerkev, kmetijo, mnogim pekla torte in potice. Če je bilo potrebno, je nadomestila brata pri ve rouku, saj je imela zelo rada otroke. Številnim je bila botra in varuška. Naučila se je igranja na orgle in vodila zbor. Ko je brat zbolel, mu je v marsičem stala ob strani in mu pomagala pri delu. A moči so mu pešale in s Tiniko sta začela razmišljati, da si pripravita dom za stare dni. Kupila sta parcelo v nastajajoči Vorančevi ulici v Radljah ter leta 1974 začela z gradnjo hiše, v katero sta se preselila leta 1977.

G. Ivan je l. 1983 umrl in bil pokopan v Bratonicih. S svojo novo, lepo urejeno hišo je ostala sama. Večkrat se je spomnila na Ivanove besede, da bi po smrti hiša prešla v dobre namene. Po naključnem pogovoru z nečakom Stankom Tratnjekom, duhovnikom salezijancem, in po njegovem posredovanju je prišla v stik s sestrami hčerkami Marije Pomočnice. O nameri, da sestram zapusti hišo, je seznanila tedanjega mariborskega škofa mons. Franca Krambergerja, ki je bil tega nadvse vesel in storil potrebne formalne korake. Sestre so v Radljah doživele lep sprejem. Medtem ko so one katehizirale, je Tinika pridno skrbela za gospodinjstvo. Ob njej so bili mnogi prijatelji, vedno pozorni na potrebe sester in tudi oni so postali njihovi redni dobrotniki. Tinika je še naprej pomagala vsem potrebnim, varovala otroke, pekla peciva in podobno. Ko ji je zdravje začelo pešati, so ji sestre do konca ljubeznivo stregle, ona pa jih je še bolj podpirala z molitvijo. Duhovno se je hranila z branjem Svetega pisma in verske literature, s spremljanjem svete maše po televiziji, z redno udeležbo pri evharistiji v hišni kapeli sester. Vse do zadnjega je prejemala zakramente svete spovedi in obhajila. V mesecu januarju je obhajala svoj 98. rojstni dan. V nedeljo, 19. februarja, se ji je stanje zelo poslabšalo in 25. februarja 2023 je v Gospodu zaspala v slovenjgraški bolnici. Želela je umreti na dan, ko se Cerkev spominja Božje matere Marije. To željo ji je Bog uresničil. Marija ji je odprla pot v večnost.

Tinika je bila »žena z zelo velikim srcem, prijazna, vedno pozitivna, prijetna za pogovor in njena neizmerna ljubezen do otrok je bila neprecenljiva« ... je v sožalnem sporočilu napisala ena sosedica. Sestre, ki smo živele z njo dan in noč, lahko potrdimo, da so jo krasile te in mnoge druge lastnosti in kreposti. V njej je vedno bolj rastlo materinsko srce, odprto za potrebe bližnjih in daljnih ter misijonsko in apostolsko srce, ki je hrepenelo po darovanju za odrešenje duš. Koliko molitve, žrtev, duhovnega in materialnega darovanja se je dvigalo h Gospodu, v srečnih in težkih trenutkih, vse do zadnjega diha!

Hčere Marije Pomočnice smo hvaležne Tiniki, njenemu bratu Ivanu in sorodnikom, ker smo po njihovi dobroti lahko prinesle salezijansko karizmo v Dravsko dolino. Tinika je postala del naše salezijanske družine, saj je duhovno in materialno veliko prispevala, da bi salezijansko vzgojno delo doseglo čim več mladih. Naj se sedaj v »salezijanskem raju« spočije ter nas od tam še naprej podpira.

Rajni naročniki, člani mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Marica Černigoj Diehl, Nemčija; Brigita Haiderer, Avstrija; Jože Hočevar, Škocjan; Marija Jager, Letuš; Jože Kavaš, Noršinci; Joža Kranjc, Kisovec; Štefan Maršič, Predoslje; Pavla Nastran, Cerklje na Gor., *mati duh. in sestre FMA*; Ivanka Semprimožnik, Vransko; Martina Škafar, Radlje ob Dravi.

NAGRADNA KRIŽANKA Novi salezijanski svetnik

					SESTAVILA MATEJA	PRISTAN. MESTO V JORDANIJI	JAVNI GOVORNIK	PLAZILEC IZ REDA KROKO-DILOV	ROBERT HRGOTA	MESTO V NEMČIJI	RASTLINSKA BODICA
					NAJVIŠJA GORA V TURČIJI						
					SL. NOGO-METAŠ DEJAN						
					OČKA, ATEK				CHARLES NODIER		
					ODLOČNO DEJANJE				PIRENEJSKI POLOTOK		
							JAKOB EMERŠIČ				
DON BOSKO	SL. PEVEC PESTNER	IZDELO-VALEC RAKET	ALEŠ GORZA	VRSTA HROŠČA ŽENSKA, KI TOLAŽI							
PRIDIGAR, GOVORNIK						INDIJANSKI NAROD V BOLIVIJI					
INDIJSKI PESNIK IN FILOZOF						DEL CERKVE ZA PEVCE ORGANIZ. DEJAVNOST			PRIDEVEK INDIJSKEGA BOGA ŠIVE	POVRŠINSKA MERA	
OSKAR KOGOJ			SENČNICA, UTA VIJAK, KI GRE SKOZI SORO				UJEMANJE VERZOV ZAČIMBNA RASTLINA				
DON BOSKO	SL. PEVEC BABAČIČ MESTO NA HONŠUJU				KATJA MIHELČIČ IGOR ZORČIČ			VODNI VRTINEC			
ŽALOSTINKA								ALEŠ HOJS OKRETNOST V GLASBI			NAPAD, NASKOK
STALNA VOJAŠKA POSADKA									ANTON NANUT ZAZNAVANJE S PRSTI		
POSUŠENA RIBA V SOLI, SLANIK					SLADEK, RDEČ SADEŽ NASPROTJE NOČI						
DON BOSKO	NINA RAKOVEC	IVAN CANKAR NAJVIŠJA KARTA			DAROVANJE NINA OSEENAR						
ZVIJAČA, NAMERA						SAD OLJKE					
RADO SIMONITI			DON BOSKO	OSEBNI ZAIMEK		AZIJSKA DRŽAVA					

GESLO križanke DB 2/2023 pošljite **do 20. junija 2023** na uredništvo revije Don Bosko // 1. nagrada: knjiga Deklica iz Kijeva; 2. nagrada: knjiga Poklicana; 3. nagrada: knjiga Božji služabnik Anton Strle; 4. nagrada: knjiga Akash Bashir; 5. nagrada: modra majica z don Boskovo mislijo; 6. nagrada: rdeča majica z logotipom Don Bosko //

REŠITEV križanke DB 1/2023 Artemij Zatti // **Nagrajenci:** 1. nagrada: Pavla Simonišek, Horjul; 2. nagrada: Melita Trdin, Domžale; 3. nagrada: Lino Žabot, Razkrižje; 4. nagrada: Marija Meolic, Krog; 5. nagrada: Anica Čar, Žiri; 6. nagrada: Špela Pahor, Piran //

Romarski shod ob prazniku Marije Pomočnice 2023

VERŽEJ

Sobota, 20. maj 2023

20.00 sv. maša v Marijanišču
vodi g. Boštjan Ošljaj, prepeva Moška vokalna skupina KD Slavko Osterc Veržej
procesija z lučkami in kipom
v župnijsko cerkev

Nedelja, 21. maj 2023

14.00 molitev v župnijski cerkvi
14.45 procesija s kipom
Marije Pomočnice
15.00 sv. maša na dvorišču Marijanišča
vodi msgr. Stanislav Hočevar, prepevajo otroški in mladinski zbori Pomurja

LJUBLJANA RAKOVNIK

Sreda, 24. maj 2023

19.30 sv. maša pri Lurški kapeli
vodi g. Klemen Balažič SDB
procesija z lučkami
slavilni večer
Na praznik Marije Pomočnice bo tudi uradni
začetek celoletnega misijona na Rakovniku.

Nedelja, 28. maj 2023

15.00 litanije in procesija s kipom Marije
Pomočnice k Lurški kapeli
slovesna sv. maša
vodi msgr. Marjan Turnšek
procesija v cerkev in slovesni
blagoslov